



gemeente Haarlemmermeer

Richtlijnen voor het Milieueffectrapport

*Glastuinbouwlokatie
Rijsenhout*

Hoofddorp, 19 april 2002

Richtlijnen voor het Milieueffectrapport

*Glastuinbouwlocatie
Rijzenhout*

Hoofddorp, 19 april 2002

1. INLEIDING.....	4
1.1 HET INITIATIEF	4
1.2 M.E.R.-PROCEDURE.....	4
1.2.1 STARTNOTITIE	4
1.2.2 DE RICHTLIJNEN	4
1.2.3 HET VERVOLG.....	4
1.3 DOEL VAN DE RICHTLIJNEN	4
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	6
3.1 PROBLEEMSTELLING	6
3.2 DOEL.....	6
3.3 BESLUITVORMING	7
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	9
4.1 ALGEMEEN	9
4.2 ONTWIKKELING VAN HET MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF EN HET VOORKEURSAALTERNATIEF	9
4.2.1 <i>Water en bodem</i>	10
4.2.2 <i>Landschap en cultuurhistorie</i>	11
4.2.3 <i>Natuur</i>	11
4.2.4 <i>Verkeer en ontsluiting</i>	12
4.2.5 <i>Energie, CO2 en afval</i>	12
4.2.6 <i>Leefomgeving en bebouwing</i>	13
4.2.7 <i>Ontwikkeling en beheer</i>	13
4.2.8 <i>Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen</i>	13
4.3 NULALTERNATIEF	13
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILEU	14
5.1 BESTAANDE TOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING	14
5.2 TE BESCHRIJVEN EFFECTEN	14
5.2.1. <i>Water en bodem</i>	14
5.2.2. <i>Landschap en cultuurhistorie</i>	15
5.2.3 <i>Natuur</i>	15
5.2.4 <i>Verkeer en vervoer</i>	16
5.2.5 <i>Energie en CO2 en afval</i>	16
5.2.6 <i>Leefomgeving en bebouwing</i>	16
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	16
7. LEEMTEN IN INFORMATIE.....	17
8. EVALUATIEPROGRAMMA.....	17
9. VORM EN PRESENTATIE	17
10. SAMENVATTING VAN HET MER	17
11. INGEKOMEN REACTIES: SAMENVATTING EN COMMENTAAR	18
11.1 ANONIEME REACTIE	18
11.2 DHR. C.J.M. BUIS	19
11.3 HOOGHEEMRAADSCHAP RIJNLAND	20

11.4 WATERSCHAP GROOT HAARLEMMERMEER	20
11.5 VERENIGING ONDERZOEK FLORA EN FAUNA.....	20
11.6 DHR. J.B. DOUWES.....	20
11.7 RIJKSDIENST VAN DE MONUMENTENZORG	21
11.8 GEMEENTE AALSMEER	21
11. 9 FIRMA MUNSTERMAN	21
11. 10 DHR. D. VAN DEN BOOGAARD EN MW. F. VAN DIJK.....	21
11. 11 NV. WATERTRANSPORT MAATSCHAPPIJ.....	22
BIJLAGE 1: SCHRIFTELIJKE REACTIES OP DE STARTNOTITIE.....	23
BIJLAGE 2: ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE MER.....	24

1. INLEIDING

1.1 HET INITIATIEF

Stivas De Meerlanden-Amstelland heeft het voornemen om in samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer gefaseerd een duurzaam glastuinbouwgebied bij Rijsenhout te ontwikkelen van in totaal 300 ha netto (ca. 500 ha bruto) gelegen tussen de A4, de Geniedijk, de Aalsmeerderweg en de Venneperweg.

Hiervoor moet het college van B&W de gemeente Haarlemmermeer (bevoegd gezag) een aantal bestemmingsplannen herzien. Voor de wijziging van die bestemmingsplannen wordt conform het Besluit milieueffectrapportage een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

1.2 M.E.R.-PROCEDURE

1.2.1 Startnotitie

De m.e.r.-procedure voor bovengenoemd initiatief is gestart met het uitgeven van de Startnotitie glastuinbouwlocatie Rijsenhout. De Startnotitie is bedoeld om betrokkenen en belangstellenden te informeren over het voornemen om een glastuinbouwgebied te ontwikkelen en hiervoor de milieueffecten te onderzoeken. In de Startnotitie is aangegeven welke milieu-aspecten worden bekeken. Ook is de keuze voor Rijsenhout als glastuinbouwgebied onderbouwd en is een voorzet gedaan voor de te onderzoeken alternatieven.

Naar aanleiding van de Startnotitie hebben belanghebbenden van 6 februari tot 13 maart 2002 hun mening kunnen geven over de gewenste inhoud van het Milieueffectrapport. Dit heeft geresulteerd in 11 reacties. (zijn bijlage 1).

1.2.2 De richtlijnen

Het vaststellen van de voorliggende richtlijnen voor het milieueffectrapport door het Bevoegd Gezag vormt de volgende stap in de m.e.r.-procedure. Een belangrijke basis daarvoor is het advies van de Commissie voor de m.e.r., door wie het bevoegd gezag zich moet laten adviseren. De binnengekomen reacties zijn voor het grootste deel verwerkt in de richtlijnen.

1.2.3 Het vervolg

Aan de hand van de Richtlijnen zal vervolgens het MER worden opgesteld door initiatiefnemer Stivas. Na voltooiing van het MER zal het Bevoegd Gezag, mede op advies van de Commissie voor de m.e.r., dit rapport beoordelen op volledigheid en kwaliteit. Vervolgens wordt het MER bekendgemaakt en ter inzage gelegd voor inspraak.

1.3 DOEL VAN DE RICHTLIJNEN

Het doel van de richtlijnen is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

2. SAMENVATTING VAN DE RICHTLIJNEN

In het op te stellen MER voor het glastuinbouwgebied Rijsenhout zijn de volgende punten het meest van belang:

- Een heldere formulering van de ambities en (mede als gevolg daarvan) concrete en toetsbare doelen voor het glastuinbouwgebied. Vertaal in ieder geval de volgende punten in (duurzaamheids)ambities en vervolgens in doelen, geef een prioriteitsstelling voor waar deze conflicteren of synergie kunnen vertonen:
 - Waterhuishouding;
 - cultuurhistorische elementen: mate van bescherming en functionele versterking van de Geniedijk en bijbehorende elementen als onderdeel van de Stelling van Amsterdam;
 - recreatief medegebruik;
 - energiebesparing en inzet van duurzame energie
 - verkeer en ontsluiting;
 - overig ruimtegebruik en lopende planvorming (bedrijventerreinen, beperkingen vanwege Schiphol, Park van de 21^{ste} eeuw).

Deze doelen dienen zo veel mogelijk gekwantificeerd te worden. Ook moet aangegeven worden hoe dit zich verhoudt tot de streefwaarde van 300 ha netto glas.

- De fasering van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied, dit mede in verband met de mogelijkheden tot realisatie van draagvlak voor collectieve voorzieningen (infrastructuur, waterberging, gietwater, landschappelijke aankleding, energie en CO₂); motivering van waarom op korte termijn voor een deel van het plangebied (70 ha netto) een artikel 19 WRO-procedure gevolgd wordt en welke concrete ambities en doelen daarvoor dan gaan gelden, alsmede de relatie tot het op te stellen Masterplan.
- Er dient een watertoets te worden uitgevoerd waarbij de volgende aspecten speciale aandacht behoeven:
 - de benodigde waterberging in relatie tot de toename van het verhard oppervlak en de bestaande, geringe maalcapaciteit;
 - de gevolgen van de verminderde toevoer van regenwater naar het oppervlaktewater (opvang in bassins) in relatie met de verziltingbestrijding;
 - de gevolgen voor de waterkwaliteit in relatie met lozingen van nutriënten (grondteelt en spuiwater) en de emissies van bestrijdingsmiddelen.
- Voor dit glastuinbouwgebied moet een MMA op inrichtingsniveau worden ontwikkeld met een hoog ambitieniveau ten aanzien van duurzaamheid. Vanuit dit MMA kunnen terugvalopties aan worden gegeven tot een (minder) duurzaam basisalternatief (vergelijk startnotitie) voor onderwerpen die door STIVAS en de gemeente niet direct kunnen worden aangestuurd.

Verder dient bijzondere aandacht te worden besteed aan een goede samenvatting van het MER, die zelfstandig leesbaar is, duidelijk kaartmateriaal en de essentiële (kwantitatieve) informatie bevat.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 PROBLEEMSTELLING

Beschrijf voor welke ruimtebehoefte en voor welk type bedrijven het glastuinbouwgebied wordt gerealiseerd. Ga hierbij in op:

- de noodzaak tot hervestiging van bedrijven naar aanleiding van ruimtelijke ontwikkelingen die elders, met name in de Aalsmeerregio, plaatsvinden;
- de areaalbehoefte voor de ontwikkeling van de huidige bedrijven;
- regionale herstructureringsbehoefte van de glastuinbouw.

Geef ook de (milieu)redenen aan waarom deze overloop op de specifieke plaats van deze glastuinbouwlocatie opgevangen moet worden.

Ga in op de fasering van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied, dit mede in verband met de mogelijkheden tot realisatie van collectieve voorzieningen (waterberging, gietwater, energie en CO₂).

Motiveer waarom op korte termijn voor een deel van het plangebied (70 ha netto) een artikel 19 WRO-procedure gevolgd wordt en welke concrete ambities en doelen daarvoor dan gaan gelden.

3.2 DOEL

In de startnotitie is als doel van het voornemen geformuleerd:

“ het gebied Rijsenhout te ontwikkelen als een duurzame glastuinbouwlocatie, passend binnen het beleid om Aalsmeer en Amstelveen (en Uithoorn en Oud-Rijssenhout) te ontlasten en ruimte te bieden voor (regionale) herstructurering van bestaande glastuinbouw. Een nevensdoel van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied Rijsenhout is het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en groeiende behoefte van inwoners van stedelijke gebieden aan ruimte voor natuur, landschap en openluchtrecreatie. Daarnaast dient de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied de verdere versterking van een hoogwaardig woon- en werkmilieu in de Haarlemmermeer, omdat het een economisch belangrijke sector is. “

Er wordt gestreefd naar een grootschalig en duurzaam glastuinbouwgebied (bruto 500 hectare) waarbij plaats is voor netto 300 ha nieuwe glastuinbouw.

In ieder geval dienen voor de volgende punten concrete en toetsbare doelen te worden beschreven: waterhuishouding, (collectieve) gietwatervoorziening, bescherming en functionele versterking van cultuurhistorische waarden, natuur- en landschapsontwikkeling en recreatief medegebruik, verkeer en ontsluiting, (collectief) energieconcept, duurzame energieopwekking (en afval), woon- en werkmilieu, intensief ruimtegebruik en kansen voor en noodzaak tot vestiging van glastuinbouwgebiede bedrijven.

De Gemeente Haarlemmermeer werkt aan een nieuw bestemmingsplan voor een gebied in Rijsenhout waar het onderhavige gebied ook binnen valt (totaal oppervlak ca. 700 ha. bruto). Dit nieuwe bestemmingsplan moet glastuinbouw mogelijk maken. Daartoe zal de Gemeente Haarlemmermeer parallel aan het MER een structuurvisie opstellen. Het MER zal moeten voldoen aan het beleid dat in deze visie zal worden verwoord. In de praktijk zullen het Stivas en de gemeente actief samenwerken om het MER en structuurvisie op elkaar af te stemmen.

Het streven van de Gemeente Haarlemmermeer is om geen doorsnee glastuinbouwgebied neer te zetten, maar extra kwaliteiten te realiseren als duurzame energievoorzieningen, intensief ruimtegebruik, innovaties in glastuinbouwtechniek met een beoogde spin-off effect naar een modern duurzaam bedrijventerrein. Ook zal zorgvuldig gekeken worden naar de relaties met de omgeving zoals het te ontwikkelen bedrijventerrein A4-zone-west en de bestaande glastuinbouw in Rijsenhout.

Ook zal rekening moeten worden gehouden met het Provinciaal Milieubeleidsplan 2002-2006 waarin ambities zijn geformuleerd die ook betrekking hebben op het betreffende glastuinbouw gebied.

De te stellen ambities/doelen dienen daarnaast te worden afgezet tegen de doelstellingen volgens het Besluit Glastuinbouw Wet milieubeheer (en het Glami-convenant). De doelstellingen volgens het Besluit kunnen worden beschouwd als de autonome ontwikkeling voor bestaande bedrijven, derhalve als minimumbasis. Van een nieuw te ontwikkelen glastuinbouwlocatie mag worden verwacht dat deze beter zal kunnen scoren dan volgens de huidige praktijkomstandigheden het geval is.

Daarin staat onder meer dat bedrijven hun energieverbruik per m² moeten terugdringen met gemiddeld 20 % in 2010 ten opzichte van 2000. Op energiegebied is tevens het Glami-convenant van belang met de doelstelling voor tuinbouwbedrijven dat 4% van hun energieverbruik in 2010 duurzaam moet worden ingevuld.

Een doelstelling voor het MMA zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat nieuwe bedrijven op de nieuwe locatie voldoen aan de energienormen voor 2010 of dat ze significant beter scoren dan de vigerende normen.

Het MER dient ook in te gaan op en in welke mate de doelen vertaald zullen worden naar een programma van eisen dat de tuinders door de projectorganisatie zal worden opgelegd voor bijvoorbeeld water en energie ter waarborging van het voorkomen van negatieve effecten.

3.3 BESLUITVORMING

Uit reeds genomen en voorgenomen besluiten moeten de essentiële randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) worden afgeleid, die gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd.

Er dient te worden uitgegaan van het Besluit Glastuinbouw dat voor glastuinbouwbedrijven regels stelt aan het gebruik van energie, gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. Wat betreft het Besluit Glastuinbouw en het Glamiconvenant wordt verwezen naar wat hierover in § 3.2. aan de orde is gesteld.

Er dient aangegeven te worden of er in (de omgeving van) het plan- en studiegebied gebieden liggen, die (op grond van milieuaspecten) een speciale status in het beleid hebben of krijgen.

Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan het cultuurhistorisch belang van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling van Amsterdam (1875-1920) die geplaatst is op de UNESCO Werelderfgoedlijst, zoals de startnotitie reeds aangeeft.

Er wordt gewerkt aan een ruimtelijke visie voor de Stelling als geheel. In dit verband dient bij de provincie Noord-Holland te worden nagegaan in hoeverre in het studiegebied werken van de Stelling op de provinciale monumentenlijst zijn geplaatst. Tevens dient contact met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg opgenomen te worden die momenteel een visie ontwikkelt op de precieze omvang van het in dat kader te be-

schermen gebied. Aangegeven dient te worden welke consequenties dit kan hebben voor de ontwikkeling van alternatieven.

Ga in op de ruimtelijke ontwikkelingen die gepland zijn in en in de omgeving van het gebied en de juridische/planologische status daarvan, zoals de N201 en de aansluiting op de A4, ruimtelijke ontwikkeling rondom knooppunt N201/A4, de verbreding van de A4, het Park van de 21^{ste} eeuw en de aansluiting op het Amstelgroen Gebiedsperpectief¹, het bedrijventerrein A4zone West, Schiphol Logistic Parc, de mogelijke parallelle Kaagbaan, eventuele mogelijkheden van grootschalige waterberging e.d. en de wijze waarop deze (kunnen) doorwerken bij de inrichting van het plangebied.

Geef aan hoe de streefwaarde van 300 ha netto glas zich verhoudt met ruimteclaims voor de andere functies, mede gelet op verwervingsmogelijkheden met deze functies.

Aangezien de voorgenomen activiteit belangrijke gevolgen kan hebben voor de waterhuishouding van het gebied, dient de Watertoets² te worden uitgevoerd. Het is raadzaam het waterschap Groot Haarlemmermeer en het Hoogheemraadschap van Rijnland dan ook reeds in een vroeg stadium te betrekken³.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de herziening van het vigerende bestemmingsplan(nen) door de gemeenteraad van Haarlemmermeer. Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad de vaststelling van het herziene bestemmingsplan geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren. Geef in dit kader de plaats en bedoeling van het voorgenomen Masterplan aan.

¹ Zie reactie van de gemeente Aalsmeer (hoofdstuk 11 en bijlage 1)

² Bij ieder ruimtelijk plan moet een watertoets worden uitgevoerd. Hierbij kan de Handreiking Watertoets (oktober 2001) een leidraad bieden.

³ Zie ook reactie van het Hoogheemraadschap van Rijnland

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

4.1 ALGEMEEN

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het verdient aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg) en in de gebruiksfase (gebruik en beheer).

Aangegeven dient te worden op welke wijze het plangebied gefaseerd ontwikkeld wordt ter waarborging van de gestelde doelen en volgens welk tijdpad.

4.2 ONTWIKKELING VAN HET MEEST MILIEUVRIENDELIJKE ALTERNATIEF EN HET VOORKEURSalTERNATIEF

De startnotitie ontbeert concreet geformuleerde ambities. Wel bieden § 3.3 (Uitgangspunten) en § 3.4 (Alternatieven en bouwstenen) van de startnotitie een aantal goede aanknopingspunten. Daarbij dient niet van het duurzaam basisalternatief maar van het meest milieuvriendelijke alternatief te worden uitgegaan. Het gaat dus om de invulling van een hoog ambitieniveau voor het milieu dat zal leiden tot een Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA). Omdat het MMA toetsbaar moet zijn, moeten in het MER de (milieu)doelen concreet worden gemaakt (zie ook § 3.2).

Het MMA moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Het voorkeursalternatief kan samenvallen met het MMA. Indien de initiatiefnemer voor de realisatie van een specifiek onderdeel afhankelijk is van derden, en geen zekerheid bestaat met betrekking tot het halen van de ambitie, kan voor dat onderdeel een terugvaloptie worden benoemd. Beargumenteer daarbij de afweging rondom de keuze voor de terugvalopties (eerst MMA formuleren en daarna de eventuele afwijking aangeven). Alleen daar waar het voorkeursalternatief afwijkt van het MMA dient dit en het onderscheid in effecten ervan in het MER te worden beschreven.

De uitwerking van andere alternatieven is niet noodzakelijk. Wel kunnen binnen de relevante opties per aspect (zoals bijvoorbeeld de ontsluiting of de gietwatervoorziening) alternatieve inrichtingsmogelijkheden bestaan. Geef in dat geval een beschrijving van de voor het milieu positieve en negatieve verschillen en hoe die meewegen in de afwegingen die leiden tot de uiteindelijke keuze in het plan.

Voor de ontwikkeling van het MMA kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een hoog ambitieniveau voor:

- een samenvoegen tot een groen/blauw raamwerk van groenstroken en watereenheden en recreatieve zones;
- benadrukking historische (kavel)patronen en (open) zichtlijnen in het bijzonder rond de Stelling van Amsterdam/Geniedijk; een ruime open ruimte houden rond deze Stelling;
- het samenvoegen van interne en externe ontsluiting;
- energiebesparing, met name duurzame energie-opwekking zowel collectief als op individuele basis (zie ook § 3.2).
- intensief ruimtegebruik

In verband met de bijzondere omstandigheden die de vele ruimtelijke aanspraken en ruimtelijke plannen betreffen, dienen de onderstaande aspecten in het ontwerp van het MMA en de beschrijving van het plan te worden meegenomen. Ga daarbij in op het volgende:

4.2.1 Water en bodem

Gezien de situering van deze glastuinbouwlocatie (lage bemalingcapaciteit en een laag percentage waterberging) dient uitgebreid aandacht te worden besteed aan de wateraspecten (mede in relatie tot de 'Watertoets'). De belangrijkste aspecten die daarbij naar voren moeten komen, zijn:

- mitigatie en compensatie van toename van het verhard oppervlak door extra waterberging, rekening houdend met de prognoses voor tenminste 2050 ten aanzien van klimaatveranderingen en daarmee samenhangende aspecten in waterbeheer (toename regenval in de winter, vermindering regenval in de zomer); de door de provincie genoemde 11% voor stedelijk gebied moet worden opgevat als een indicatie die door neerslag/afvoermmodellering nader moet worden gekwantificeerd;
- beperking en/of vermijden van negatieve invloed op het (diepere) grondwater door het onttrekken van grondwater voor koelwater en/of voor de bereiding van gietwater;
- de beïnvloeding van peilstijgingen op het drainwater van grondteelt en daarmee op de recirculatie;
- realisatie GGOR (Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regiem) en Waternood (WATERSysteemgericht Normeren Ontwerpen en Dimensioneren), een en ander conform de waterbeheersplannen van het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Waterschap Groot-Haarlemmermeer, zowel voor het plangebied zelf als voor de wijdere omgeving;
- mogelijkheden voor de realisatie van voldoende gietwatervoorziening al dan niet collectief (ook in droge zomers);
- mogelijkheden voor realisatie van rioleringsaansluitingen ook voor bedrijfswater (spui- en drainwater) en afstromend water van verhard oppervlak;
- mogelijkheden voor de realisatie van voldoende zuiveringscapaciteit voor het verhoogde aanbod van afvalwater⁴;
- maatregelen om verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater door lozingen van nutriënten (kasgrondteelt), bestrijdingsmiddelen (mede via de lucht en daarop volgende depositie) en het infiltreren van brijnlozingen van omgekeerde osmose naar grondwater te voorkomen;
- maak een inrichtingsschets van het waterhuishoudkundig systeem waaruit het peil in het watersysteem blijkt, de ligging en de afmetingen van de waterpartijen, inclusief de vormgeving van de waterpartijen (ecologische inrichting);
- stel een waterbalans op en geef onder meer aan wat de beschikbare maalcapaciteit is (mm/etmaal);
- beschrijf hoe de inrichting van het watersysteem is/kan worden gecombineerd met de inrichting van het voorland/ de inundatievlakte van de Geniedijk, de openbare groenzones en natuurelementen;
- de mogelijkheden om de waterhuishouding te optimaliseren. Hierbij valt te denken aan peilverhoging om de kwel te bestrijden;
- geef op basis van de functiegeschiktheidskaart uit de Waterkansenkaart aan welke deelgebieden ongeschikt, geschikt te maken dan wel geschikt zijn voor glas,

⁴ Zie reacties nr. 3 en 10 (bijlage 4) van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

wonen en bedrijven. Geef aan in hoeverre daarbij rekening wordt gehouden met het aspect wateroverlast door intense buien.

De reactie van het Hoogheemraadschap van Rijnland, waarin verdere details van een aantal van bovengenoemde hoofdlijnen zijn uitgewerkt, geldt als uitgangspunt voor het MER.

Tevens zal bij de inrichting rekening moeten worden gehouden met de eisen van het Waterschap Groot Haarlemmermeer (ivm met de watertoets). Belangrijke aandachtspunten noemt het waterschap in de bijgevoegde reactie op de startnotitie⁵.

4.2.2 Landschap en cultuurhistorie

De Geniedijk doorsnijdt de Haarlemmermeerpolder en begrenst het plangebied. Het gebied aan de zuidzijde kon onder water gezet worden (inundatievlakte) via een sluis in de Ringvaart (bij het fort Aalsmeer) en het Voorkanaal. Het gebied aan de noordkant van de dijk hoorde bij de 'binnenkant' van de Stelling die droog moest blijven. De Geniedijk is als inundatiekering in de Haarlemmermeer de duidelijke begrenzing tussen 'binnen' en 'buiten' in de Stelling. Juist in het plangebied is dat onderscheid duidelijker dan elders.

Geef een duidelijke visie op de inpassing van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling van Amsterdam als een sturend principe bij het ontwerp van de inrichting van het beoogde glastuinbouwgebied⁶. Daarbij moet worden aangegeven om welke elementen het gaat en welke rol die in de planvorming gaan spelen. Ook dient te worden aangegeven hoe wordt ingespeeld op de (concept) ruimtelijke strategie van de provincie Noord-Holland. Deze gaat voor het plangebied vooralsnog uit van een verbreed Voorkanaal en twee langgerekte moeraszones in de lengterichting van de polder.

Het concept van het Park van de 21e eeuw kruist het plangebied van de glastuinbouwlocatie. In het MER dient op inrichtingsniveau duidelijk gemaakt te worden hoe het een en ander wordt vormgegeven en op elkaar afgestemd, ook op het Amstelgroen Gebiedsperspectief⁷, en hoe de realisering van dit park binnen het plangebied gekoppeld kan worden aan de ontwikkeling van de glastuinbouw.

Verder is van belang te beschrijven hoe wordt omgegaan met de specifieke elementen van de Haarlemmermeerpolder: verkaveling, openheid, zichtlijnen. Omdat de openheid voor een groot deel zal verdwijnen, zijn zichtlijnen belangrijk voor de koppeling van het plangebied aan de omgeving. Naast de genoemde elementen kunnen ook waardevolle boerderijen aanwezig zijn (zie Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland).

Geef uit landschappelijk oogpunt tevens aan in hoeverre er mogelijkheden bestaan om gietwaterbekkens te clusteren. Het gaat om een verkenning van de mogelijkheden om 'groene' gietwaterbekkens (dat wil zeggen met begroeide taluds) te realiseren.

4.2.3 Natuur

Beschrijf in eerste aanleg hoe het plangebied kan worden ingepast in de regionale natuurstructuur. Geef vervolgens aan en werk deze uit in hoeverre voor het plange-

⁵ Zie reactie van het Waterschap Groot Haarlemmermeer (hoofdstuk 11 en bijlage 1)

⁶ Zie reactie van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (hoofdstuk 11 en bijlage 1)

⁷ Zie reactie van de gemeente Aalsmeer (bijlage 1)

bied eigen natuurdoelen worden nagestreefd, zoals de inrichting van natuurvriendelijke oevers en bermen van vaarten en wegen, een natte zone langs de Geniedijk, (afzonderlijke) poelen voor amfibieën en de gewenste ecologische verbinding via het Park van de 21^{ste} eeuw, Westeinderplassen en het Amstelgroen Gebiedsperspectief.

4.2.4 Verkeer en ontsluiting

Beschrijf:

- de externe ontsluiting van het plangebied. Ga daarbij in op de ontwikkelingen en de besluitvorming over de ligging en aansluiting van de N201 op de A4;
- de benodigde interne ontsluitingsstructuur, de functies van de verschillende wegen en de calamiteitenroute. Beschrijf in hoeverre nieuwe wegen worden aangelegd en/of bestaande wegen worden aangepast. Geef van de wegen in het plangebied een dwarsprofiel weer;
- de samenstelling van het verkeer en vervoer als gevolg van de voorgenomen activiteit. Ga in op aantallen ritten van bewoners, werknemers en bedrijfsverkeer, de verdeling in tijd en tevens op de herkomsten en bestemmingen;
- de aard en de omvang van het verkeer naar veilingen e.d. en via welke routes wordt gereden; ook de mogelijkheden voor ondergronds transport naar veiling en/of Schiphol zouden in dit kader aan de orde kunnen komen;
- op welke punten er sprake kan zijn van toenemende verkeersonveiligheid en welke maatregelen gericht op het bevorderen van de verkeersveiligheid genomen worden;
- een optimale fietsstructuur, vrijliggende fietspaden, zowel vanuit utilitair als recreatief opzicht, let hierbij mede op de verkeersveiligheid in relatie tot het vrachtverkeer in het plangebied;
- op welke wijze sluipverkeer zal worden vermeden;
- welke keuzes er gemaakt worden ten aanzien van mogelijkheden tot beperking van mobiliteit en beschrijf het gebruik van centraal vervoersmanagement;
- op welke wijze de wegen en bermen worden vormgegeven (breedte in verband met grote vrachtwagencombinaties voor aan- en afvoer van producten). Wanneer de bermen ook ruimte moeten bieden voor infrastructurele voorzieningen (zoals buizen voor warmte/gaslevering, CO₂-voorzieningen), neem dit dan mee in het ontwerp.

4.2.5 Energie, CO₂ en afval

Beschouw wat betreft energie en CO₂ de volgende mogelijke bouwstenen:

- hoe inhoud kan worden gegeven aan het gebruik van duurzame energiebronnen;
- welke mogelijkheden er zijn om de (rest)vraag efficiënt op te wekken, zoals:
 - decentrale WKK (in clusters; individueel) met rookgasreiniging, eventueel in combinatie met energiewinning uit (rest)afval;
 - het gebruik van aquifers voor warmteopslag;
 - restwarmtegebruik uit bestaande bedrijven;
 - een WKK-centrale die CO₂ en energie levert aan het glastuinbouwgebied en aan bedrijven en kantoren op bijvoorbeeld het geplande Schiphol Logistics Park net ten Noorden van de Geniedijk.
- Geef een zodanige beschrijving van de energie- en CO₂-voorziening van de glastuinbouw in het gebied dat daaruit blijkt welke mate van zuinigheid en duurzaamheid wordt bereikt; ga in op de inzet van fossiele energiebronnen op een milieukundig optimale wijze;
- geef inzicht in nieuw gebruik van aquifers en de wisselwerking met het bestaande aquifergebruik onder vermelding van het provinciaal beleid voor aquifers;

- beschrijf de collectieve voorzieningen ten aanzien van energie en CO₂ en de ruimte en infrastructuur die hiervoor nodig is;
- beschrijf het emissieniveau van CO₂ en NO_x;
- beschrijf de maatregelen die gelet op het ambitieniveau aanvullend zijn op het gebied van energiehuishouding bovenop de te behalen energiedoelen 2002 en 2010 van het Besluit Glastuinbouw; geef aan wat de ambitie voor duurzame energie na 2010 zal zijn;
- beschrijf de mogelijkheden voor synergie met andere functies (zoals nieuwe kantoren en bedrijventerreinen) in de directe nabijheid of logistieke functies;
- beschrijf de wijze waarop met afvalverwijdering wordt omgegaan.

4.2.6 Leefomgeving en bebouwing

Beschrijf:

- een doordacht ontwerp van hoe de bestaande woongebieden in Rijsenhout specifiek worden ingepast in het nieuwe glastuinbouwgebied (bijvoorbeeld met een brede, groene en waterbufferzone, fiets/wandelontsluiting, visuele beleving, lichthinder);
- de omvang en situering van de glastuinbouw en omliggende (geplande) bedrijventerreinen, alsmede het doelgericht plaatsen van type teelten in het plangebied (op kaart) en de mate waarop dit invloed heeft op de beleving van lichthinder; welke specifieke (aanvullende) maatregelen worden getroffen om de lichthinder (verder) te beperken;
- de mogelijkheden tot recreatief gebruik, mede in relatie tot het Park van de 21ste eeuw;
- de mogelijke consequenties van de geluidscontouren van Schiphol (onder meer op de mogelijkheden voor bouw van bedrijfswoningen bij de kassen);
- de maximale bouwhoogten; mogelijkheden voor dubbel grondgebruik;
- de eventuele bijzondere bouweisen (bijvoorbeeld ten aanzien van beeldkwaliteit);
- de mate van bebouwing van het plangebied (bruto/netto glasoppervlak, verhard/onverhard oppervlak).
- de in de reacties op de startnotitie genoemde opmerkingen ten aanzien van de inrichting van het gebied⁸ dienen serieus te worden meegenomen.

4.2.7. Ontwikkeling en beheer

Geef aan op welke wijze de ontwikkeling en het beheer van het glastuinbouwgebied vorm krijgen, de beoogde ambities en doelen gewaarborgd worden en nadelige (milieu)effecten beperkt worden.

4.2.8 Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Aangegeven moet worden welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen op het vlak van waterhuishouding en gietwater, duurzame energie, landschapontwikkeling en cultuurhistorische elementen, natuur.

4.3 NULALTERNATIEF

Er is geen reëel nulalternatief. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen tot 2015 (zie ook paragraaf 5.1).

⁸ Zie de reactie van de heer Buis de anonieme reactie (hoofdstuk 11 en bijlage 1)

5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILEU

5.1 BESTAANDE TOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling (2015) hiervan, moet worden beschreven. Neem bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling de milieudoelen 2002 en 2010 van het Besluit Glastuinbouw en het Handboek milieumaatregelen als basis.

Gebruik de bestaande situatie (2002) als referentiesituatie voor de vergelijking van de alternatieven. Op basis hiervan wordt een objectief beeld verkregen van de effecten die ontstaan door het voornemen.

Ook positieve effecten (van clustering) bij een projectmatige vestiging van glastuinbouw (voorgenomen activiteit) ten opzichte van de autonome ontwikkeling tot 2015 dienen aan bod te komen.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen.

5.2 TE BESCHRIJVEN EFFECTEN

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- per milieugevolg moet worden beschreven of het omkeerbaar is;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld het verdwijnen van oude bedrijven en opstanden, die vervangen worden door nieuwe en minder milieubelastende bedrijven, binnen het plangebied en elders in regio Aalsmeer);
- expliciet dient te worden ingegaan op mogelijke conflicten met andere functies in het (aangrenzende) gebied;
- expliciet dient te worden ingegaan op mogelijkheden van synergie bij bijvoorbeeld de energievoorziening;
- behalve directe effecten moeten ook de effecten van andere ruimtelijke ontwikkelingen in het (aangrenzende) gebied (zoals Park van de 21ste eeuw, bedrijventerreinen, parallelle Kaagbaan, recreatief medegebruik) worden beschreven;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van actuele basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- kwantitatieve beschrijving van water, gietwater, (duurzame) energie, verkeer en kwalitatieve (maar waar mogelijk een kwantitatieve) beschrijving van natuur en landschap, verglazing van het gebied en lichthinder, recreatieve aspecten.

5.2.1. Water en bodem

Beschrijf de waterkwantiteit kwantitatief, de waterkwaliteit kwalitatief:

- de huidige waterhuishoudkundige situatie en besteed onder meer aandacht aan de huidige peilen, grondwaterstanden (zowel ondiep als diep), grondwaterstro-

ming (richting en snelheid), kwel en infiltratie en de omvang van de berging die nu in het gebied aanwezig is;

- de huidige en toekomstige kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en de waterbodem; besteed daarbij onder meer aandacht aan nutriënten, zoutgehalte en gewasbeschermingsmiddelen;
- de geologische opbouw van de bodem, vooral vanuit het oogpunt van wijzigingen in het watersysteem (peilverandering, wateraanvoer) en de aanleg van gietwatersysteem;
- de bodemdaling ten gevolge van inklinking en eventueel toename in kwel;
- de invloed van het (eventueel) doorgraven van afsluitende lagen;
- de oppervlaktewaterpeilen, de grondwaterstanden en grondwaterkwaliteit;
- beschrijf voor het grondwater de effecten op het diepere grondwater door koelwateronttrekking en door injectie van brijnlozingen;
- de waterstromen in het gebied (de hoeveelheden water die moeten worden ingelaten, de berging, de afvoer bij piekbelasting, de benutting van het regenwater voor begieting, de vraag naar leidingwater, de waterbehandeling in het gebied bij regenwaterbassins);
- het peilbeheer in het gebied en aangrenzende terreinen.

5.2.2. Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf en illustreer op welke wijze de Geniedijk en de bijbehorende elementen worden ingepast en hoe deze waar mogelijk functioneel worden versterkt.

Geef een beeld van de verdere autonome ontwikkeling van het plangebied en de (bebouwde) omgeving, de gevolgen van het voornemen voor deze elementen en waarden in kwalitatieve termen en gebruik daarbij kaartbeelden en fotomontages (met reële bouwhoogten). Geef verder aan in hoeverre en op welke manier met de voorgestelde inrichting de gestelde ambities gehaald worden.

5.2.3 Natuur

Beschrijf de bestaande milieutoestand, de autonome ontwikkeling en de milieueffecten voor het aspect natuur/groenstructuur, met aandacht voor de (toekomstige) aanwezigheid, verspreiding en aantasting van voor het studiegebied eventueel kenmerkende plantensoorten en (toekomstige) groenzones, zoals het Park van de 21^{ste} eeuw.

Aandacht dient te worden geschonken aan het mogelijk voorkomen van plant- en diersoorten in het studiegebied, die op grond van nationaal of internationaal beleid een beschermde status hebben (o.a. op basis van de Natuurbeschermingswet⁹).

⁹ De Natuurbeschermingswet vormt bij soortbescherming het uitgangspunt, maar ook moet beoordeeld worden of er soorten in het gebied voorkomen die beschermd worden op grond van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, alsmede de conventies van Bern, Bonn en Ramsar. Het bevoegd gezag zal dienen te beoordelen of er een ontheffing op grond van artikel 25 Natuurbeschermingswet aangevraagd zal moeten worden. Indien dat het geval is dient het MER te beschrijven:

- o of er andere bevredigende oplossingen bestaan;
- o of afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- o of er redenen zijn van - onder andere - groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard (Zie daartoe de AMvB *Besluit Ontheffingen en Vrijstellingen Natuurbeschermingswet*, artikel 2 a tot en met e.), die een ontheffing mogelijk zouden kunnen maken.

Daarbij zal gebruik worden gemaakt van de gegevens die door de vereniging Onderzoek Flora en Fauna zijn ingediend.¹⁰

5.2.4 Verkeer en vervoer

Op basis van de in § 4.2.4. gevraagde informatie dienen de volgende effecten beschreven te worden:

- de verandering van de verkeersbewegingen en de verkeersveiligheid op de wegen in het plangebied en voor zover relevant daarbuiten;

5.2.5 Energie en CO₂ en afval

Beschrijf:

- de toekomstige netto CO₂-emissies, inclusief eventuele levering van CO₂
- het toekomstige energieverbruik (uitgaande van de energieverbruikdoelen uit het Besluit Glastuinbouw als minimumbasis);
- het aandeel duurzame energie, verbijzonderd naar de in te zetten duurzame energiebronnen;
- mogelijke synergie met andere functies (zoals nieuwe kantoren, bedrijven);
- de hoeveelheid afval die ontstaat en hoe het (gescheiden) wordt verwerkt.

5.2.6 Leefomgeving en bebouwing

Geef in het bijzonder aan in hoeverre in de toekomst de kern Rijsenhout (geheel) wordt omsloten door tuinbouwkassen en bedrijventerreinen en op welke wijze in een adequate inpassing en afscherming wordt voorzien.

Ga tevens in op:

- mogelijkheden van recreatief (mede)gebruik;
- emissies (zoals bestrijdingsmiddelen) via de lucht op omliggende (woon) gebieden;
- de huidige en toekomstige geluidssituatie, de huidige en toekomstige zicht-, licht- en reflectiehinder en huidige en toekomstige verkeershinder voor de bestaande gebouwde omgeving¹¹. Ga hierbij ook in op het aantal gehinderden.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referenties (bestaande situatie in 2002 en autonome ontwikkeling in 2015) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Geef een indicatie van de kosten en de financieringsbronnen dan wel actoren voor de realisatie van de verschillende alternatieven.

¹⁰ Zie reactie van de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (hoofdstuk 11 en bijlage 1).

¹¹ Zie anonieme reactie en reactie van de heer J.B. Douwes (hoofdstuk 11 en bijlage 1).

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegepast op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit; de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

8. EVALUATIEPROGRAMMA

De gemeenteraad van Haarlemmermeer moet bij het besluit voor de herziening van het bestemmingsplan aangeven op welke wijze en op welke termijn een selectief evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet tot een evaluatieprogramma op te nemen.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Verdere is het van belang om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdttekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal gebruiken, alle gebruikte topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen en een schaal van 1:25.000 of groter gebruiken;
- het MER te voorzien van een duidelijke overzichtskaart van het plangebied in zijn (wijde) omgeving, waarop tevens lopende plannen en te verwachten ontwikkelingen worden aangegeven.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven;
- de relevante (samenwerkingsverbanden van) actoren en financieringsbronnen voor de diverse alternatieven of alternatieve opties;
- belangrijke leemten in kennis.

11. INGEKOMEN REACTIES: SAMENVATTING EN COMMENTAAR

Hieronder is van elke ingekomen reactie op de startnotitie een korte samenvatting gegeven alsmede het commentaar van de Gemeente Haarlemmermeer daarop.

11.1 ANONIEME REACTIE

De twee schrijvers van deze anonieme reactie, wonende aan de Aalsmeerderweg hebben, mede namens ca. 25 medebewoners, samengevat de volgende opmerkingen:

1. zij verwachten hinder van de glastuinbouw langs de Aalsmeerderweg (lichtuitstraling, uitstoot van verbrandingsgassen, geluidsoverlast (van generatoren, vrachtverkeer, laden en lossen afvalverwijdering) en zonlichtweerkaatsing via het glas.
2. zij verwachten dat de hoeveelheid zwaar verkeer naar en van de –nieuwe glastuinbouwlocatie zal toenemen. Zij wensen daaraan niet blootgesteld te worden, omdat dit schade aan de huizen zal toebrengen
3. zij zijn voor het maken van een cultuurhistorisch wandelpad op de Geniedijk. Zij verwachten als gevolg van de glastuinbouwlocatie en ook als gevolg van van de nabij te vestigen industrie, de status van de geniedijk als werelderfgoed dan snel verloren zal gaan.
4. Zij maken bezwaar tegen de eerder gewekte indruk dat het park van de 21^e eeuw een groene invulling zou krijgen. In de figuur van de kennisgeving van de startnotitie is geen sprake meer van dit park .
5. Zij stellen een 4-tal alternatieve glastuinbouwlocaties voor;
6. De schrijvers spreken de wens uit dat als het dan toch tot de door de initiatiefnemer beoogde glastuinbouwlocatie moet komen, zij dan de volgende suggesties hebben:
 - Houd tenminste 150 meter polderland langs de Aalsmeerderweg (van de Bennebroekerweg tot aan de Koetebrug) vrij van glastuinbouw;
 - Ter plaatse zou dan een groenstrook (evt. met waterpartijen, heesters en wandel- en /of fietspaden) kunnen worden gemaakt.

Ad1. In de richtlijnen voor de MER is aangegeven dat o.a. naar de genoemde aspecten wordt gekeken. De genoemde hinderaspecten zullen binnen de geldende normen moeten blijven (paragraaf 5.2.6).

Ad2. In de richtlijnen voor het MER is aangegeven dat de verandering van de verkeersbewegingen en de verkeersveiligheid op de wegen in het plangebied en voor zover relevant daarbuiten moet worden beschreven. Tevens is opgenomen dat de huidige en toekomstige verkeershinder voor de bestaande gebouwde omgeving moet worden beschreven (zie 5.2.6).

Uit het MER zal moeten blijken of de zorg van de insprekers op dit punt reëel is.

Ad3. De keuze voor deze Glastuinbouwlocatie, dat aan 1 kant wordt begrensd door de Geniedijk, impliceert dat dit gevolgen heeft voor het landschap nabij de dijk. Net zoals dit is gebeurd bij eerder door de Gemeente Haarlemmermeer genomen besluiten over bebouwing langs deze dijk (bv. Hoofddorp) Uit de richtlijnen blijkt dat bij de inrichting van de glastuinbouwlocatie Rijsenhout de nodige zorg zal moeten worden besteed aan de inpassing ervan ten opzichte van de Geniedijk (paragraaf 3.3 en 4.2.2).

Ad4. De bedoelde figuur in de kennisgeving was uitsluitend bedoeld ter aanduiding van de glastuinbouwlocatie. Het betrof geen plankaart. Op de informatieavond van de startnotitie op 28 februari 2002 heeft de Gemeente Haarlemmermeer reeds gezegd

dat het Park v.d. 21^{ste} eeuw nog niet concreet gestalte heeft gekregen. Het loopt van Rijsenhout dwars door de Haarlemmermeer naar de andere kant. Het gestalte geven moet nog gebeuren, dit heeft te maken met verwerving van de grond. In de richtlijnen is te lezen (paragraaf 4.2.2) hoe de glastuinbouwlocatie moet worden afgestemd op het park en het zogenaamde Amtelgroen gebiedsperspectief. Het is nog steeds de bedoeling om het park een groene invulling te geven. Daar waar het park de glastuinbouwlocatie doorkruist zal dit waarschijnlijk niet volledig groen kunnen worden, maar moet gezocht worden naar een optimum tussen glas en groen.

Ad 5. Op de informatieavond van de startnotitie op 28 februari 2002 heeft de Gemeente Haarlemmermeer hier al iets over gezegd. Het Rijk en De Provincie hebben heel nadrukkelijk aangegeven dat zij deze locatie willen. Ook de Gemeente Haarlemmermeer ziet dat glastuinbouw een belangrijke activiteit bij Rijsenhout is en willen het traject ingaan om te kijken of dat succesvol gerealiseerd zou kunnen worden. De Gemeente Haarlemmermeer moet echter nog een definitief besluit nemen.

Men kan tegen de m.e.r. Glastuinbouw Rijsenhout geen bezwaar aantekenen. Men kan bij de startnotitie slechts aangeven wat in het Milieueffectrapport meegenomen zou moeten worden. Deze reacties worden bij het opstellen van de richtlijnen al of niet meegenomen. Bezwaar maken op de glastuinbouwplannen kan zodra een zogenaamd artikel 19 besluit door het College van B&W wordt genomen of een besluit tot bestemmingsplanwijziging door het College en de Raad.

Voor de deelgebieden Zorg en Vliet II en Den Ruygen Hoek (samen ca. 70 ha) zijn artikel 19 besluiten gepland. Evenals een bestemmingsplanwijziging voor een als glastuinbouw her te bestemmen gebied van ca. 700 ha, netto in Rijsenhout waartoe de m.e.r. locatie ook behoort. De Gemeente Haarlemmermeer zal het betreffende punt van de schrijvers meenemen in de inspraakprocedure van de betreffende besluiten.

Ad6. In de richtlijnen is opgenomen dat de opmerkingen hierover serieus dienen te worden meegenomen.

11.2 DHR. C.J.M. BUIS

Dhr. C.J.M. Buis, bewoner van de Aalsmeerderweg, doet een aantal voorstellen voor inpassing van glastuinbouw in de omgeving. Samengevat komt dit op het volgende neer:

1. Een 100 meter brede strook aan de Aalsmeerderweg met inpassing van groen en waterpartijen en verharde fiets en voetpaden.
2. Een 100 m brede strook langs de A4 met een soortgelijke invulling
3. Een 300 meter brede strook langs de Geniedijk met een soortgelijke invulling
4. Een specifieke invulling van het park van de 21^e eeuw. Hij pleit voor handhaving van akkerbouw in dit gebied aangevuld met wandel- en fietsroutes en bossages. Indien glastuinbouw met het park geïntegreerd moet worden dan mag glas in elk geval niet overheersen;
5. Het clustergewijs realiseren van glastuinbouw met een sterke verdichting. Dit levert voordelen op voor het energiegebruik, het grondgebruik (er is een schraalte aan grond in de omgeving), de wateropslag voor de kassen en lichthinder;
6. De clusters liggen als losse elementen in het landschap. Voor de clusters schetst hij een beeld van moderne productie en handelsbedrijven gekenmerkt door een praktisch aaneengesloten bebouwingsaanzicht met glas. Dit aanzicht is alleen voor degenen die er persé moeten zijn;
7. In de glastuinbouwcluster moet geen woningbouw komen omdat dit ten koste zal gaan van het effectief gebruik ervan en verhandelbaarheid in de toekomst. Tevens geeft het een risico voor ongewenste niet tuinbouwontwikkelingen. Bovendien maakt het de handhaving van de bestemming makkelijker;

8. Hij spreekt de zorg uit dat de huidige planopzet te extensief is. Hij hoopt dat het bevoegd gezag op basis van bovengenoemde voorstellen, verandering kan aanbrengen in de zienswijze van de voorstellen;
9. Hij adviseert om in de procedure belemmeringen op te werpen om te voorkomen dat er iets anders dan glastuinbouw in het betreffende gebied zal worden gerealiseerd, zoals bv. nu al ingeschat wordt voor bedrijventerreinen die gericht zijn Schiphol.

In de richtlijnen is opgenomen dat de opmerkingen hierover (punten 1 t/m 8) serieus te worden meegenomen (paragraaf 4.2.6).

De Gemeente Haarlemmermeer heeft de bestemmingsplanprocedure als middel om juist te voorkomen dat hetgeen gebeurt wat de heer Buis onder punt 9 schetst.

11.3 HOOGHEEMRAADSCHAP RIJNLAND

In de richtlijnen voor het milieueffectrapport zijn alle door hoogheemraadschap van Rijnland aangegeven aandachtspunten (zie bijlage 1) verwerkt. Het betreft de volgende onderwerpen:

- Aantakking N201 met A4: (4.2.4)
- Gesloten bedrijfssysteem (4.2.1).
- Afvalwater (idem) :
- Waterhuishouding (idem)

11.4 WATERSCHAP GROOT HAARLEMMERMEER

Het waterschap Groot Haarlemmermeer geeft aan dat een waterhuishoudkundig plan moet worden opgesteld. Daarin moet ook aangegeven worden hoe het gevaar van versnippering als gevolg van het gefaseerd realiseren van glastuinbouw, wordt voorkomen.

In de richtlijnen voor het milieueffectrapport zijn de relevante wateraspecten reeds genoemd (4.2.1 en 5.2.1). Tevens wordt de initiatiefnemer geadviseerd zowel het waterschap als het Hoogheemraadschap vroegtijdig te betrekken in verband met de watertoets (3.3). Als belangrijke aandachtspunten wordt verwezen naar de reactie van het waterschap (4.2.1).

11.5 VERENIGING ONDERZOEK FLORA EN FAUNA

De Vereniging Onderzoek Flora en Fauna wijst op de aanwezigheid van diverse soorten in en om het plangebied. De reactie is in de richtlijnen voor het milieueffectrapport verwerkt in 5.2.3.

11.6 DHR. J.B. DOUWES

Dhr. Douwes, bewoner aan de Aalsmeerderweg, tekent bezwaar aan tegen de glastuinbouw plannen voor Rijsenhout vanwege lichtoverlast voor de direct omgeving, die hij verwacht.

Voor het antwoord wordt verwezen naar 11.1 ad 1.

Men kan tegen de m.e.r. Glastuinbouw Rijsenhout geen bezwaar aantekenen (voor uitleg zie 11.1 ad5) . De Gemeente Haarlemmermeer zal het bezwaar meenemen in de inspraakprocedure van de het artikel 19 besluit voor Zorg en Vlijt II en Den Ruygen Hoek en voor de bestemmingsplanwijziging.

BIJLAGE 1: SCHRIFTELIJKE REACTIES OP DE STARTNOTITIE

→ René

V T

Gemeente Haarlemmermeer,
Het College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. Dhr. R. Blom
Sector Ruimte, Wonen en Economie
Gemeentehuis
Hoofddorp

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

RWE	V+V	
100683 14.002		
to hr		
20		

Rijzenhout, 11 maart 2002

Betreft : inspraakreactie Startnotitie Glastuinbouw Rijzenhout



~~Geachte heer Blom,~~

Ondergetekenden en ± 25 medebewoners van de Aalsmeerderweg te Rijzenhout zouden gaarne de navolgende bezwaren tegen de Startnotitie m.e.r. Glastuinbouw Rijzenhout aan het College van B & W willen voorleggen.

1. T.a.v. de locatie:

Omdat de woningen van de Aalsmeerderweg nr. 789 t/m nr. 840 minder dan 15 meter van de Aalsmeerderweg af liggen zou glastuinbouw (G.T.B.) op de in de Startnotitie vermelde locatie, dus op de andere (NW.-) zijde van de Aalsmeerderweg te Rijzenhout, *zéér* dicht op de *genoemde huizen plaatsvinden ! Daardoor zouden de bewoners ernstig te lijden hebben van:*

- A) Lichtuitstraling van de kassen 's nachts
- B) Verbrandingsgassen van generatoren en vrachtwagens (W.- wind !)
- C) Geluidsoverlast van generatoren ,vrachtverkeer, laden en lossen (zeer vroeg), afvalverwijdering e.d.
- D) Zonlichtweerkaatsing op ruiten van kassen (7 uur per dag)

2. T.a.v. het verkeer:

Door de G.T.B. op vermelde locatie zou het toenemende zware verkeer zeer veel schade toebrengen aan de hierboven genoemde woningen (nu al scheuren muren en plafonds door sluipverkeer van de A4). Het merendeel van deze huizen is omstreeks 1930 gebouwd (2 ervan zijn zelfs meer dan 100 jaar oud !) en behoren dus tot de oudste woningen van Rijzenhout. De huidige eigenaren menen dan ook dat deze huizen niet aan de gevolgen van zwaar verkeer blootgesteld mogen worden, ook al omdat deze woningen dan in waarde zouden dalen! *Wij dachten toch beter te verdienen, gezien de zéér hoge" OZB-eigenaren "* die ons door de Gemeente Haarlemmermeer wordt opgelegd !

3. T.a.v. Geniedijk:

Rijsenhout is uitermate trots op zijn met andere gemeenten gedeelde monument op de Werelderfgoedlijst. Wij juichen daarom het plan toe om van de dijk een cultuurhistorisch wandelpad te maken. Maar als aan de ene zijde van deze wandelroute kassen komen te staan en aan de andere kant het uitzicht verstopt wordt door industriegebouwen, zal dit monument zijn plaats en status op de Werelderfgoedlijst zeer snel verliezen !

4. T.a.v. "Park 21^e eeuw":

Reeds geruime tijd (± 8 jaar) geleden werd dit park genoemd als groenstrook vóór Rijsenhout tussen Hoofddorp en Nieuw-Vennep van de Ringvaart Zuid naar de Ringvaart Noord. In de figuur van de Kennisgeving m.e.r. G.T.B. - locatie Rijsenhout is daarvan geen sprake meer ! De bewoners van de Aalsmeerderweg willen heel beslist bezwaar maken tegen deze gang van zaken, temeer daar Rijsenhout praktisch geen recreatieve plantsoenen, wandel-fiets- of paarden-paden kent !

Mocht het College van B & W onverhoopt toch besluiten G.T.B. op de in de Startnotitie genoemde locatie te laten plaatsvinden, verzoeken wij het College dringend ten minste 150 meter polderland tegenover het bewoonde gebied aan de Aalsmeerderweg te Rijsenhout (van de Bennebroekerweg tot aan de Koeteburg) te willen vrijwaren van G.T.B. Ter plaatse zou dan door een groenstrook (eventueel met waterpartijen, heesters en wandel- en/of fietspaden) het bestaande en door ons zo geliefde polderkarakteristiek bewaard kunnen blijven !

Na al deze overwegingen en bezwaren verzoeken wij u om het College van B & W te wijzen op de navolgende alternatieven voor G.T.B. aan de Aalsmeerderweg:

Areaal begrensd door:

- I. Rijnlanderweg > Vennepeweg > A4 > Bennebroekerweg: onder Kaagbaan !
- II. Schipholweg > Kromme Spieringweg > Hoofdweg Westzijde > Vijfhuizerweg: naast 5^e baan !
- III. N520 > Kagertocht – Vijfhuizerweg > N201 > Rijnlanderweg: onder 5^e baan !
- IV. IJweg > Vijfhuizerweg > N520 > N201: onder 5^e baan !

Hopend dat u goede nota wilt nemen van deze suggesties en onze bezwaren serieus wilt overwegen, verblijven wij

Hoogachtend,

P.S. Om eventuele negatieve reacties op deze brief te vermijden, verzoeken wij u om onze persoonlijke gegevens niet door de Gemeente Haarlemmermeer bekend te laten maken.

CJM Bus

Aalsmeerderweg 206
1435 ET Rijssenbont



02.0100684

RWE	V+V			
0684 14.002				

Rijssenbont, 11 maart 2002

Aan Burgemeester en Wethouders van
de gemeente Naardenmeer
post bus 147, 2130 AC Naardorp

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Stukken ter attentie van dhr. R. Bkm.

Sektor Ruimte en Wonen en Economie

onderwerp: inspraakreactie Startnotitie
MR R. Glasstumbouw Rijssenbont

Geacht College,

Bij deze doe ik u mijn zienswijze toekomen inzake
de overliggende M&T procedure Glasstumbouw Rijssen-
bont.

Ik wil de navolgende opmerkingen plaatsen bij
de MR studie

a Ter begrenzing van de woonbebouwing van
Rijssenbont aan de Aalsmeerderweg en de
Bennetwakerweg (zie tekening) lijkt het mij
gewenst een 100 meter diepe strook in te richten
als groene en natte buffer toe de geplande
glasstumbouw te bouwen

b Gezien de natte / brate verbindingen van het
plein gebied (300ha/500ha) lijkt het mij meer dan

mogelijk dit buffergebied hier aan te leggen.

- c In principe kein glastuinbouw in dit gebied geheel worden geweerd a.g.v. de groene N-Zuid-zone die is ingetekend op diverse plankkaarten, waarvan de J.G.G.V. plankkaart één der laatste is die door BenW en de gemeenteraad aan de Haarlammers meer zijn besproken en in principe als rechtlijn zijn aangenomen (De groene zone uitbrekt op de plankkaart)
- d In deze zone wordt het park van de 21^{ste} eeuw ontwikkeld, men kan zich afvragen of glastuinbouw kunnen geïntegreerd kan worden
- e Als glastuinbouw kunnen geïntegreerd dient te worden, zoals aan de voorstellen behelzen, mag glastuinbouw in dit gebied geen overblijvende rol spelen, daar anders de uitgangspunten voor de groene zone ernstig aangetast worden

De uitgangspunten voor de groene zone behelzen niet voorkomen van het aan elkaar groeien van (wasm)beplanting van Herfstkleur, Meisje Venne, Rijzenhout en Zwaansloot

- f Voor het in stand houden van deze zone als cultuurland gebied wil ik hierbij sterk pleiten
- Het is niet ondenkbaar dat deze zone het laatste stukje oorspronkelijke Haarlammersmeer gaat overgeven in de toekomst (nu 50 jaar)
- Het zou diep triest zijn dan te moeten constateren dat men nu daaraan overblijfselen is.

- g. De toegankelijkheid van de doornijnder ~~A~~ geschetste zone van elmu. verkende paden (steen slag) t. h. wandelaars en fietsers worden gereedsceerd
- h. Hi wil er sterk op aanmerkingen geen hoge be-
nning in dit gebied te plaatsen, alleen bossages
tot 3,5 m hoog. Hierdoor wordt het landschap
t. o. v. de vrijstaande woningen langs de cultuure-
denweg en de Bernebroekerweg niet overleersend
en blijft sprake van een redelijk vrij uitzicht.
- i. Indien de groene zone een onbebouwd gebied
blijft binnen het nu overliggen M & B plangebied
van inrichting als ontlasting voor de althervier-
ruimheden en voor wandelaars en fietsers even-
eens uit prunverharde paden. Kennen
worden uitgevoerd, ver. stakt met enige bossages
en water partjen t. h. beleving door burgers en
flora en fauna
- j. De doornijnder g. h. en i. geschetste inrichting
kan neyrs inrens sterk bijdragen aan acceptatie
van het gekturnken uitbreidings gebied voor de
inwoners van Rysenbant
- k. Een gelijk vormige ontwikkeling met water en
bossages kan langs de A4 (100 m breed) en langs
de gemeekigh (300 m breed) worden toegepast
- l. Hierdoor ontstaat met de overige randinrichting
met groen en water, een nu i. acceptabele ont-
wikkeling

m. Het is er voor planten de glas tuintuin in het gebied te verspreiden mogelijk te bouwen.

Dit heeft als voordeel dat besmetting met ongewenste van binnenuit te klein mogelijk is en dat aanvullende voordelen behaald kunnen worden op gebied van energiegebruik, grondgebruik, wateropslag t.b.v. groenprocessen in de kassen en lichtkinderen.

Dit alles genen toe verspreiding van glas over het gehele gebied, waarbij de voordelen van clustering op diverse gebieden wegvallen en de aanlasting van het landschap veel groter is.

n. In dierre dichte geclusterde glas tuintuin verdichtingen dient men geen woonbebouwing te worden toegelaten, woonbebouwing gaat zeer ten koste van een efficiënt grondgebruik voor glas tuintuin.

De woonbebouwing kan in woonclusters op ± 5 min afstand worden gerealiseerd, op plaatsen waar de belasting aan overbelasting, landaan redelijk beperkt is en derhalve woonbebouwing toestaan.

o. Op langere termijn blijven glas tuintuin kavels beter verhandelbaar voor glas tuintuin doeleinden zonder verspreide woonbebouwing er tussen.

Tevens zal gerichtste opzet het instrument van ongewenste met tuintuin aantuikelingen in de toekomst tegenstaan. Tevens is handhaving bestemming gemakkelijker dan te voeren.

f De door mij geschetste ontwikkeling met verlichte glastuinbouw geeft 2 zichtbeelden.

- 1° Aan de binnenzijde van het gebied redelijk onbegrensd door aankleding met bossages en waterpartijen
- 2° Als je het glastuinbouw bebouwingsgebied ingaat moderne productieve en landbouwbedrijven gekenmerkt door een productieve aanneegestoken bebouwingsaanricht met glas.
- 3° Dit aanricht is alleen voor diegenen die er perse moeten zijn
- 4° In de kassen is de beleevingswereld in een dichtgebied glastuinbouw gelijk aan losse elementen in het landschap. Dit komt door de eigen uitstraling en beleevingswereld in de productieve klassen

Samenvatting:

- groene zones aan de randen van het gebied, met name ter begrenzing van bebouwing Rijsoort
- sterk verlichte glastuinbouw opzet met alle voordelen zoals beschreven.
- geen woonbebouwing in de glastuinbouw verlichting gebieden, maar opzet op 15 min fietsafstand in clusters (juridisch verbinden met de productieve gebieden)

Ik ben niet tegen glastuinbouwontwikkeling in
Rijssenland, en zien niet mij die daar in werkezaam
zijn of op een andere manier hierin hun bijdrage
kunnen

Wij weten dat we in een glastuinbouwomgeving
wonen, waarbij de oriëntatie van landbouwgronden
voor glastuinbouw mogelijk moet zijn

Gerien echter de schijn van grondten van land
Schiphel, Gidsmeer, Amstelveen en Uithoorn dient
men een maximalisering in dit dichtbevolkte
en bedrijvige gebied na te streven.

Mijn eerste strekt hierbij niet met de planvoor-
stellen, deze is in 1970 extensief van opzet.

Ik hoop dat u op basis van de door mij aangeleverde
motivatie verandering kunt brengen in uw visie
wijze en voorstellen.

Tot slot, ik ben pertinent tegen andere invulling
van de glastuinbouwgronden in de toekomst, indien
de glastuinbouwontwikkeling anders verloopt als nu
ingeschikt, met bedrijventerreinen gericht op Schiphel.

Ik verzoek u in de procedure hiervoor bevestigingen
op te nemen in een planomschrijving en uit-
werking

In afwachting van een reactie

Bijlage: tek groene/buffer
natte/buffer

Hoogachtend,
C. J. M. Buis

inspreekrecht

Rijdege bij brief (Jon Buus (Zienswijze MER gikstunb R'kent) M)

te ontwikkelen gebied

gikstunbom? in park 21^e eeuw

In de tekst voorgestelde

groene en natte buffer

100 m

100 m

Walsmeerdijkweg

Burgervan ←

Rijshornstraat

Woonbebauwing
dorp Rijshorn

Henningstraat

Woonbe
dorp Rijshorn

Woonbe
dorp

Woonbe
dorp

Afwezig

bebauwing

sen kent

Woonbebauwing

Corneel buus

Bennebroekerweg

groene en natte buffer

100 m

Woonbe
dorp



Hoogheemraadschap van

Rijnland

02.0100668

RWE	VrV	
000668 13.002		
schied	Witte	

→ Rijk

uw kenmerk: 02.0130520\vd

uw brief van: 7 febr. 2002

ons kenmerk: 0202120

bijlagen: -

inlichtingen: S.E. de Rijk

doorkiesnummer: 071-5168507

onderwerp: inspraakreactie Startnotitie m.e.r.
Glastuinbouw Rijsenhout

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haarlemmermeer,
Sector Ruimte, Wonen en Economie,
t.a.v. R. Blom
Postbus 147
2130 AC Hoofddorp

Leiden, 12 MAART 2002

Uw startnotitie voor het opstellen van een m.e.r. voor 300 hectare glastuinbouw is voor ons aanleiding om op de onderstaande hoofdpunten onze bedenkingen te uiten:

- De relatie met de m.e.r. voor de aantakking van de N201 op de A4
- Het realiseren van gesloten bedrijfssystemen
- De afvoer van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en van hemelwater
- De gevolgen voor het afvalwateraanbod op onze afvalwaterzuiveringsinstallatie(s)
- De geur en geluidscontouren van de afvalwaterzuiveringsinstallatie Rijsenhout
- De gevolgen voor de waterhuishouding en de oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit

Vanwege de brede belangen die voor ons hoogheemraadschap spelen bij de ontwikkeling van dit glastuinbouwgebied, heeft onze reactie bestuurlijke behandeling. Hierdoor kunnen wij niet binnen de door u gestelde termijn onze gedetailleerde reactie geven. U kunt deze reactie echter uiterlijk 3 april 2002 tegemoet zien.

Een en ander is op 12 maart jl. telefonisch besproken met de heer J.A. Krikken van uw dienst Ruimte, Wonen en Economie.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Dijkgraaf en hoogheemraden,
namens dezen,

Dr. ir. E.H.S. van Duin,
hoofd afdeling Integrale Plannen en Projecten



Hoogheemraadschap van

Rijnland



RWE	V+V	
104802 276 02		
15-01		
14-5		

→ René B

uw kenmerk: 02.0130520\v&v

uw brief van: 7 febr. 2002

ons kenmerk: 0202120

bijlagen: -

inlichtingen: S.E. de Rijk

doorkiesnummer: 071-5168507

onderwerp: inspraakreactie Startnotitie m.e.r.
Glastuinbouw Rijsenhout

WIJZE VAN AFWOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haarlemmermeer,
Sector Ruimte, Wonen en Economie,
t.a.v. R. Blom
Postbus 147
2130 AC Hoofddorp

Leiden, 26 MAART 2002

Hierbij ontvangt u, zoals wij hebben aangekondigd in onze brief van 12 maart jl., onze reactie op uw startnotitie voor het opstellen van een m.e.r. voor 300 hectare glastuinbouw nabij Rijsenhout.

Relatie met andere projecten

De planning van de m.e.r. Glastuinbouw Rijsenhout valt in de tijd samen met de m.e.r. voor de aantakking van de N201 op de A4. Deze relaties dienen in de m.e.r. Glastuinbouw Rijsenhout inzichtelijk te worden gemaakt.

Gesloten bedrijfssysteem

U geeft op blz. 8 aan dat het merendeel van de teelten zal plaatsvinden op substraat. U sluit daarmee niet uit dat zich ook bloemisterijbedrijven met teelt in de grond kunnen vestigen in het plangebied. Voor deze groep van bedrijven vragen wij u speciale aandacht in uw streven naar een gesloten bedrijfssysteem (blz. 12). Juist in de Haarlemmermeer treedt op een aantal plaatsen zoute kwel op, waardoor het ons inziens moeilijk is om het drainagewater in een gesloten systeem opnieuw te hergebruiken als gietwater voor de gewassen. Nieuwe lozingen op oppervlaktewater staan wij niet toe. Dit houdt in dat wij op de aanvraag voor een lozing van drainagewater vanuit een nieuw grondgebonden glastuinbouwbedrijf afwijzend zullen beschikken, tenzij uit de m.e.r. blijkt dat de lozingen van drainagewater qua aard en omvang zo beperkt zijn dat zij de kwaliteit van het ontvangende water niet negatief beïnvloeden. Voor de bloemisterijbedrijven met teelt in de grond zouden wij gaarne zien dat u in de m.e.r. aandacht besteedt aan deze problematiek voor de grondgebonden glastuinbouwbedrijven en zonodig oordeelt dat dit gebied voor deze groep van bedrijven ongeschikt is als vestigingslocatie.

Afvalwater

Voor afvalwater gelden de volgende punten:

- In de m.e.r. moet helderheid worden verschaft over de inzameling en het transport van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater afkomstig van zowel nieuw aan te leggen woningen en bedrijven als van bestaande ongerioleerde lozingen;
- Cruciaal voor de realisatie van een gesloten bedrijfssysteem is de mogelijkheid om restafvalwaterstromen op de riolering aan te sluiten, conform het Besluit Glastuinbouwbedrijven, dat op 1 april 2002 in werking treedt;



Hoogheemraadschap van **Rijnland**

- De omgang met (mogelijk verontreinigd) afstromend hemelwater van verharde oppervlakken moet worden beschreven, en de gevolgen daarvan voor water- en bodemkwaliteit;
- De gevolgen van de afvoer van afvalwater uit het te ontwikkelen gebied voor het bestaande afvalwater- en zuiveringssysteem moeten worden beschreven. Hierbij moet de samenhang met overige ontwikkelingen, zoals de aanleg van het bedrijventerrein Schiphol Logistics Parc, in de gaten worden gehouden. Om te kunnen beoordelen of onze afvalwaterzuiveringsinstallatie(s) berekend zijn op het verhoogde aanbod aan bedrijfsafvalwater, verzoeken wij u een gedetailleerde prognose van het aanbod en de kwaliteit van het afvalwater op te stellen en met ons daarover in overleg te treden. De consequenties voor onze a.w.z.i.'s behoren ons inziens een essentieel onderdeel van de m.e.r. te zijn.

Geur- en geluidscontouren

Het beoogde plangebied ligt aan de westzijde van de Aalsmeerderweg. Aan de oostzijde van deze weg liggen de onlangs vernieuwde AWZI Rijsenhout en het rioolgemaal Rijsenhout. Hiertussen bevindt zich een persleiding. In de m.e.r. zal met de beperkingen tengevolge van de geur- en geluidcontouren van de AWZI rekening moeten worden gehouden. Dit geldt ook voor beperkingen binnen de strook waarin de persleiding ligt.

Waterhuishouding

Naar onze mening komt de rol van (oppervlakte)water nog onvoldoende tot uiting in de Startnotitie. De m.e.r. zal een gedegen effectanalyse moeten geven van de veranderingen in de waterhuishouding waaronder de oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit, met inbegrip van de ecologie, t.g.v. de voorgenomen ontwikkeling. Meer specifiek geldt het volgende:

- Voor de waterberging in het nieuw te ontwikkelen gebied geldt dat het totale oppervlakte aan watergangen niet minder mag worden dan in de huidige situatie, met een minimum van 6% van het totale plangebied, of zoveel meer als uit berekeningen nodig blijkt te zijn (dit laatste geldt voor het gebied waarvoor de functie verandert en niet voor het hele peilvak waarbinnen dit gebied is gelegen). Voorkomen moet worden dat de waterbergingsbehoefte wordt afgewenteld op het omliggende gebied. De provincie Noord Holland geeft in de strategienota Streekplan NH Zuid aan dat bij (her)inrichting van stedelijke gebieden rekening moet worden gehouden met een minimum van 11% open water van het te wijzigen areaal;
- Het watersysteem in het te ontwikkelen gebied functioneert in samenhang met de watersystemen in aangrenzende gebieden. Deze samenhang moet behouden blijven, ook indien de inrichting van belendende gebieden wijzigt;
- De geohydrologische gevolgen van de inrichting moeten worden beschreven en de effecten daarvan voor de waterkwaliteit en -kwantiteit. Gedacht kan worden aan opbarstingsgevaar en wijziging in de kwelsituatie bij de aanleg van watergangen.
- Bij de afweging van inrichtingsvarianten dient het waterkwaliteitsaspect als resultante van o.a. de gebruikte bouwmaterialen, aan- en afvoerroutes van water, gehanteerde



peilen en peilregime, natte en droge depositie e.d. te worden meegenomen. De effecten dienen inzichtelijk te worden gemaakt door middel van water- en stoffenbalansen.

- De zoetwatervoorziening ten behoeve van de glastuinbouwfunctie moet ook voor de lange termijn gewaarborgd worden.
- Er dient sprake te zijn van een ecologische inrichting (natuurvriendelijke oevers) van nieuwe watergangen.

Overige aspecten

Voor een gedegen input van onze zijde gaan we ervan uit dat alle relevante stukken aan Rijnland zullen worden toegezonden.

Niet alleen in de eindsituatie, maar ook in de tussenliggende planfasen, moet zowel het oppervlaktewatersysteem als het afvalwatersysteem volwaardig kunnen functioneren.

In de startnotitie wordt als een van de uitgangspunten voor het bedrijfsmilieu gehanteerd 'een zodanige indeling van kavels in het gebied dat toekomstige verkaveling met vergroting van bedrijfsoppervlakte voor een optimale bedrijfsvoering mogelijk is'. Dit betekent dat ook in de inrichting van het watersysteem en van het afvalwatersysteem rekening moet worden gehouden met een mogelijke toename van de bedrijfsactiviteiten.

De MER zal moeten aangeven welke leemtes in kennis en informatie nog bestaan.

Dijkgraaf en Hoogheemraden,

E.H. van Tuyll van Serooskerken,
dijkgraaf

H.J.G. Bruins,
secretaris



WIJZE VAN AFDOENING
 d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
 telefonisch ☐
 voor kennisgeving aangenomen ☐
 deze brief kan dus opgeborgen worden
 in het archief (paraaf)



02.0100666

RWE	V+V	
100666 13.03.02		
schrijver	handte	

uw kenmerk: 02.0130523\&v

uw brief van: 7 februari 2002

ons kenmerk: eo/md/12710

behandeld door: E.J.P. Oomen

doorkiesnummer: 023 - 5670890

onderwerp: Startnotitie mer Rijsenhout

Gemeente Haarlemmermeer
 Sector Ruimte, Wonen en Economie
 t.a.v. de heer R. Blom
 Postbus 147
 2130 AC Hoofddorp

Hoofddorp, 12 maart 2002

Geachte heer Blom,

De toezending van de startnotitie milieueffectrapportage glastuinbouwlocatie Rijsenhout geeft ons reden tot het maken van de volgende opmerkingen.

De locatie bij Rijsenhout is volgens de waterkansenkaart Groot-Haarlemmermeer multifunctioneel. Dat betekent dat het gebied op basis van het watersysteem onder andere geschikt is voor glastuinbouw. Vanuit water geredeneerd is de glastuinbouwlocatie dus goed gesitueerd.

In de startnotitie komt het belang van de waterhuishouding goed naar voren. De startnotitie noemt water als één van de sturende elementen in het plangebied. Om water daadwerkelijk sturend te laten zijn dient een waterhuishoudingsplan te worden gemaakt. Hierin kan de optimale waterstructuur vorm worden gegeven en kan het meest gewenste waterpeil voor het gebied worden bepaald. Het waterhuishoudingsplan dient onderdeel uit te maken van het glastuinbouwkundig plan zoals dat in de startnotitie genoemd wordt.

De ontwikkeling van het glastuinbouwgebied gebeurt gefaseerd. Aangezien het niet op voorhand duidelijk is of en wanneer de volgende fase gerealiseerd wordt, is het van belang dat het watersysteem na elke fase voldoet aan de duurzaamheidseisen van het waterschap. Hierbij moet voorkomen worden dat het watersysteem in het glastuinbouwgebied als geheel versnipperd raakt. Ook dit aspect dient onderdeel te vormen van het waterhuishoudingsplan.

Wij zijn bereid om medewerking te verlenen bij het opstellen van een waterhuishoudingsplan voor de glastuinbouwlocatie Rijsenhout.

Hoogachtend,

Dijkgraaf en heemraden van het
 waterschap Groot-Haarlemmermeer,

drs R. van Gaalen
 dijkgraaf

J.P.M. Krom
 secretaris

VERENIGING ONDERZOEK FLORA EN FAUNA

De Vereniging Onderzoek Flora en Fauna is een samenwerkingsverband van PGO's,
Particuliere Gegevensbeherende Organisaties - flora en fauna -

Gemeente Haarlemmermeer
het College van Burgemeester en Wethouders
t.a.v. dhr. Blom, Sector Ruimte, Wonen en Economie
Postbus 147
2130 AC HOOFDORP

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

RWE	V+V	
100667 13.002		
geht van	J. K. KIKKE	

Wageningen, 12 maart 2002

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Betreft: **Voorlopige inspraakreactie** op milieueffectrapportage 'Glastuinbouw Rijsenhout'



Geachte heer Blom,

Hierbij wil de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna reageren op de startnotitie voor de m.e.r.
'Glastuinbouw Rijsenhout'.

De Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF) is de overkoepeling van dertien organisaties (PGO's) die het voorkomen en de verspreiding van planten en dieren in Nederland inventariseren. Bij deze organisaties zijn vele duizenden vrijwilligers aangesloten die het merendeel van de gegevens over flora en fauna in Nederland bijeen brengen. Uit de databestanden van de PGO's, met veel recente gegevens (vanaf 1990) blijkt dat er in het studiegebied belangrijke natuurwaarden aanwezig zijn.

Het gebied is goed onderzocht op de aanwezigheid van vaatplanten. In het plangebied zelf komen weinig aandachtsoorten voor. Uit het rietland in Ruigenhoek, direct tegen het plangebied aan, zijn echter diverse aandachtsoorten bekend. In totaal gaat het om 8 Rode Lijstsoorten en 8 plantensoorten die beschermd zijn volgens de Natuurbeschermingswet. Het verdient aanbeveling bij de inrichting van het gebied rekening te houden met deze natuurwaarden in de zeer nabije omgeving.

Er zijn verspreidingsgegevens van dagvlinders in dit gebied, echter niet uit het gehele plangebied. Na 1990 zijn in totaal 45 dagvlinderwaarnemingen gedaan. Er is 1 Rode Lijstsoort uit het gebied bekend. Bij de inrichting van het gebied kan het voorkomen van vlinders gestimuleerd worden door te voorzien in schrale bloemrijke vegetaties op een zandige ondergrond.

Uit het gebied zijn 2 waarnemingen van libellen bekend; er zijn geen aandachtsoorten waargenomen. Verder zijn 6 waarnemingen van sprinkhanen gedaan in het gebied. Ook in dit geval gaat het niet om aandachtsoorten.

Er zijn geen gegevens bekend van na 1990 over zoogdieren in dit gebied. Uit de periode tussen 1980 en 1990 zijn wel waarnemingen van zoogdieren bekend. Onder de waargenomen soorten zijn ook zoogdiersoorten die beschermd zijn volgens de Natuurbeschermingswet. Aangenomen mag worden, dat deze soorten nog steeds in het gebied voorkomen. Het is raadzaam om, voordat tot uitvoer van de voorgenomen ingrepen wordt overgegaan, het studiegebied te inventariseren op de aanwezigheid van zoogdieren.

Het gebied is na 1990 niet onderzocht op de aanwezigheid van amfibieën en reptielen. Wel is bekend, dat in de nabije omgeving 5 soorten amfibieën en 1 soort reptiel voorkomen. Het is mogelijk, dat deze soorten ook in het plangebied voorkomen. Om hierover zekerheid te verkrijgen is nader onderzoek gewenst.

We willen er bij u op aandringen om binnen de milieu-effectrapportage de gegevens over de aanwezige soorten serieus mee te wegen. Voor een aantal soorten kunnen mogelijk mitigerende en compenserende maatregelen genomen worden. De genoemde gegevens zijn tegen voorwaarden te verkrijgen bij de VOFF of direct bij de PGO's, waarvan de adressen gevonden kunnen worden in de bijlage bij deze brief. Voor de soortgroepen waarvan gegevens ontbreken is het aan te bevelen om een basisinventarisatie te laten uitvoeren.

Gebruikte termen:

Rode Lijsten zijn overzichten van soorten die zo zeldzaam zijn of achteruitgaan dat beschermende maatregelen nodig zijn om te voorkomen dat ze uit Nederland verdwijnen.

De *Natuurbeschermingswet* heeft onder andere als doel de bescherming van kwetsbare planten- en diersoorten.

Met vriendelijke groet,

b.a.



Isabel Silva
VERENIGING ONDERZOEK FLORA EN FAUNA

Bijlage: Adressen Particuliere Gegevensbeherende Organisaties
C.c. Commissie voor de milieueffectrapportage

Adressen PGO's

Hogere planten:

FLORON, Kees Groen
Postbus 9514
2300 RA Leiden
kgroen@floron.leidenuniv.nl

Zoogdieren:

VZZ, Ludy Verheggen
Oude Kraan 8
6811 LJ Arnhem
zoogdier@vzz.nl

Vogels:

SOVON, Rob Vogel
Rijksstraatweg 178
6573 DG Beek/Ubbergen
Rob.Vogel@sovon.nl

Amfibieën, reptielen en vissen:

RAVON, Frank Spikmans
Postbus 1413
6501 BK Nijmegen
f.spikmans@raxon.nl

Insecten en overige ongewervelden:

EIS-nl, John Smit
Postbus 9517
2300 RA Leiden
Smitj@naturalis.nnm.nl

Dag- en nachtvlinders, libellen:

De Vlinderstichting, Kars Veling
Postbus 506
6700 AM Wageningen
0317-467346
info@vlinderstichting.nl

Zee-organismen:

Stichting Anemoon, p/a Zoologisch Museum,
Adriaan Gmelig Meyling
Postbus 94766
1090 GT Amsterdam
anemoon@cistron.nl

Coördinatie m.e.r.-loket VOFF**Isabel Silva**

Postbus 506
6700 AM Wageningen
tel. 0317-467346
Isabel.Silva@vlinderstichting.nl

Mossen en korstmossen:

BLWG, Laurens Sparrius
Kongsbergstraat 1
2804 XV Gouda
data@blwg.nl

Paddestoelen:

NMV, Ad van den Berg
p/a Van Lidth de Jeudelaan 9
6703 JA Wageningen.
apvdberg@worldonline.nl

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
 telefonisch ☐
 voor kennisgeving aangenomen ☐

Rijsenhout, 18 februari 2002

deze brief kan dus opgeborgen worden
 in het archief (paraaf)



RWE	V+V	
100756 20.03.0		

Gemeente Haarlemmermeer,
 College van Burgemeester en Wethouders,
 T.a.v. Hr. R. Blom,
 Sector Ruimte, Wonen en Economie,
 Postbus 147,
 2130 AC Hoofddorp

Betreft: Startnotitie M.E.R. Glastuinbouw Rijsenhout.

Geachte her Blom,

Naar aanleiding van de plannen van Stivas en de Gemeente Haarlemmermeer betreffende de uitbreiding van de glastuinbouw over het gebied tussen de Rijksweg A4 en Aalsmeerderweg in Rijsenhout wil ik u verzoeken het volgende mee te willen nemen in de M.E.R.-rapportage.

Bezwaar.

N.a.v. de plannen tot uitbreiding van het glastuingebied tussen de Rijksweg A4 en de Aalsmeerderweg in Rijsenhout wil ik bezwaar aantekenen op grond van het volgende punt:

Zals uit ervaring gebleken is en dagelijks waargenomen kan worden in het glastuingebied rond Aalsmeer en Kudelstaart gaat de glastuinbouw gepaard met het kunstmatig wijzigen van het bio-ritme van de gewassen door 's avonds en 's nachts felle verlichting in de kassen te ontsteken. Deze verlichting heeft ook effect op de directe omgeving en werkt daar zeer storend.

Daar aan het beoogde kassengebied woonwijken van Rijsenhout grenzen wil ik bezwaar aantekenen tegen de plannen, tenzij verordonneerd wordt dat in de avond- en nachturen geen verlichting in de kassen ontstoken wordt.

Ik wil u vriendelijk verzoeken bovenstaand bezwaar in de M.E.R.-rapportage mede te nemen.

Uw eventuele berichten tegemoet ziende,
 verblijf ik,
 met vriendelijke groeten,

J.B. Douwes,
 Aalsmeerderweg 848,
 1435 EV Rijsenhout.
 Tel. 0297-321092

peru B



RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Broederplein 41 - 3703 CD Zeist

Postbus 1001 - 3700 BA Zeist

☎ | 030 - 698 32 11

fax | 030 - 691 61 89

Rabobank 1923 21 757

Burgemeester en Wethouders van Haarlemmermeer
de heer R. Blom, Sector Ruimte Wonen en Economie
Postbus 147
2130 AC HOOFDORP



RWE	V&V	
100721 18.03.02		
Gisch:		
aan		

uw brief/kenmerk

ons nummer

behandeld door
mw Dingemans

Onderwerp

inspraakreactie Startnotitie m.e.r.
Glastuinbouw Rijsenhout

Bijlage
1

datum

15 MAART 2002

Geacht College,

In verband met de ter inzage gelegde Startnotitie ten behoeve van de opstelling van een Milieu Effect Rapportage voor een glastuinbouwgebied bij Rijsenhout vraag ik hierbij uw aandacht voor de cultuurhistorische kenmerken van het gebied. Met name twee aspecten zijn voor de uitwerking van het plan van belang.

- Het betrokken gebied grenst aan de Geniedijk van de Stelling van Amsterdam. Karakteristiek is de strakke belijning en de herkenbare continuïteit van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling.
- De strakke, orthogonale verkaveling van de drooglegging van de Haarlemmermeer is als structureel gegeven van belang voor zowel het gebied zelf als voor de ruimtelijke samenhang met de aangrenzende omgeving.

Omdat de aansluiting van de N201 op de A4 mede van invloed zal zijn op het plangebied doe ik u hierbij tevens ter kennisneming toekomen mijn standpunt met betrekking tot het 6de alternatief, zoals kenbaar gemaakt aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Graag wordt ik over de voortgang van de m.e.r. geïnformeerd. Met belangstelling zie ik het resultaat tegemoet.

De Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,
het Hoofd van de Regio West,

(Ir. Tj. Visser)

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)



RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

Broederplein 41 - 3703 CD Zeist

Postbus 1001 - 3700 BA Zeist

☎ 030 - 698 32 11

fax 030 - 691 61 89

Rabobank 1923 21 757

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Economie, Landbouw en Milieu
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

uw brief/kenmerk
21-06-01
023-5143560

ons nummer
RW 2001 1811

behandeld door
mw Dingemans

onderwerp
N201

bijlage
Div retour

datum
22 AUG. 2001

Geacht College,

Onder dankzegging voor uw verzoek om te reageren op het ontwerp-tracébesluit Omlegging N201 bij Aalsmeer, Haarlemmermeer en ten noorden van Uithoorn bericht ik u het volgende. De voorgestelde N201 doorsnijdt op twee locaties het gebied van de Stelling van Amsterdam. Ten noorden van Uithoorn wordt het nieuwe tracé zorgvuldig gesitueerd in de verkavelingsrichting van het gebied. Tussen twee forten van de Stelling in wordt de Amstel gekruist. Ik geef u in overweging om op dit punt van de gelegenheid gebruik te maken om met een karakteristiek ontwerp de aandacht te vestigen op de kruising van de weg met Stelling. Tegen de aanleg van de weg op dit punt bestaat geen bezwaar.

Anders is het gesteld met het ruimtelijk beslag van de weg met de op- en afritten bij de aansluiting op de A4 volgens de aanleg van het 6de alternatief uit het aanvullende onderzoek ingevolge de MER. Over grotere afstand doet de ruimtelijke dominantie van de verkeerskundige aanleg van het knooppunt afbreuk aan de Geniedijk en aan de aansluitende verkaveling van de polder. Dezerzijds wordt de mening niet gedeeld dat de schadelijke effecten van de ingreep in de continuïteit van de Geniedijk met landschappelijke middelen weggenomen zouden kunnen worden. De ruimtelijke waarde van de plek ligt in de herkenbaarheid van de strakke, orthogonale structuur van de polder en de situering daarin van de Geniedijk. Het overzichtelijke orthogonale karakter van de verkaveling en de infrastructuur daarin wordt over grotere lengte verstoord door de voorgestelde scheve tracé's van de aansluitingen. De openheid van de polder in samenhang met de Geniedijk is van waarde. Omdat de omgeving van grote delen van de Geniedijk inmiddels veranderd is, is het van belang om op deze plek de oorspronkelijke relatie polder en Geniedijk, als infrastructuur element in open landschap te respecteren.

De Directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg,
voor deze,
het Hoofd van de Regio West.

(Ir. Tj. Visser)



**GEMEENTE
AALSMEER**

RWE	U4V	
100764	22-03-02	
65	Krikke	

→ Rene

Gemeente Haarlemmermeer
Dienst RWE
Sector verkeer & vervoer
Postbus 147
2130 AC Hoofddorp
t.a.v. Rene Blom
FAX 023-5676870

WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Ons kenmerk
02-2210/Le

Inlichtingen bij
drs.ing. Yuri Klaver

Doorkiesnummer
0297-387642

Uw brief van

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Aalsmeer
19 maart 2002

Onderwerp
Reactie op Startnotitie m.e.r.

Verzonden

20 MAART 2002

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij sturen wij de reactie op de Startnotitie m.e.r., uitgevoerd in opdracht van de Stivas c.q. de gemeente Haarlemmermeer. Deze Startnotitie heeft betrekking op een glastuinbouwgebied van 300 ha nabij Rijsenhout.

Met dit glastuinbouwgebied wordt ingespeeld op de behoefte aan ruimte voor glastuinbouw binnen de regio en de behoefte van de sector aan schaalvergroting. Aldus maakt het plangebied deel uit van een herstructurering in de glastuinbouw die in de eerste plaats op basis van economische motieven (concurrentie met het buitenland) wordt gemotiveerd. Bovendien zou het glastuinbouwgebied kansen bieden om te voldoen aan de eisen m.b.t. milieu en ruimtelijke kwaliteit.

Het Amstelgroen Gebiedsperspectief

In 1998 heeft de tweede kamer besloten de vigerende VINEX te actualiseren door o.a. gekoppeld aan de verstedelijkingsopgave 2005-2010, in de provincie Noord-Holland ruim 1000 ha multifunctioneel groengebied te realiseren. Aan deze opgave is middels het Amstelgroen project gevolg gegeven; via bestuurlijk overleg in de regio is vervolgens het 'Amstelgroen Gebiedsperspectief' bestuurlijk vastgesteld.

In dit Gebiedsperspectief wordt een aantal groene verbindingen als globale ruimtelijke claims op de kaart aangegeven die aansluiting vinden op de Westeinderplassen.

Opmerkingen

De eerste opmerking is dat in de Startnotitie, in tegenstelling tot het Gebiedsperspectief, de genoemde groenstroken niet op de plankaart staan aangegeven. De groene stroken passen daarentegen in het streven van het Amstelgroen Gebiedsperspektief een gebied te realiseren met een belangrijke recreatieve functie in de Randstad. De aansluiting van de groenstroken op de Westeinderplassen biedt bovendien mogelijkheden voor natuurontwikkeling buiten de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Wij stellen daarom voor, conform het Amstelgroen Gebiedsperspectief de groenstroken in het geplande glastuinbouwgebied onverminderd te ontwikkelen.

De tweede opmerking heeft betrekking de wijze waarop aan de voorgestelde eisen m.b.t. milieu en ruimtelijke kwaliteit wordt vormgegeven. Uit de Startnotitie wordt namelijk niet duidelijk of men ten aanzien van milieu doelt op de bekostiging van procestechnische maatregelen, danwel of men een vroegtijdige inbreng van duurzame aspecten in de ruimtelijke planvorming voor ogen heeft, en daarmee tevens de ruimtelijke consequenties m.b.t. watersystemen en ecologie in overweging neemt.

Postbus 253
1430 AG AALSMEER
Drie Kolommenplein 1

Telefoon (0297) 387575
Fax (0297) 387676

Bank Ned. Gemeenten
28.50.00.012
Gironr. Bank 1081



Hoogachtend,

BURGERMEESTER EN WETHOUDERS VAN AALSMEER,

secretaris,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'M. J. de Vries', written over a horizontal line.

burgemeester,

A handwritten signature in cursive script, appearing to read 'J. J. de Vries', written over a horizontal line.



mr W.M.C. de Vrey-Vringer
wethouder van ruimtelijke ordening
en bouwnijverheid

nieuweweg 70 postbus 250
2130 AG hooftdorp tel. 02503-69911

Firma Munsterman
Leimuiderdijk 212
2154 MN BURGERVEEN

hooftdorp, 9 februari 1981

Mijne heren,

Naar aanleiding van de door u gestelde vraag tijdens mijn inleiding georganiseerd door het Agrarisch Jongeren Kontakt op 2 februari jl. deel ik u het volgende mee.

Uw bedrijf hoeft niet te wijken voor de kassenontwikkeling. Uw gronden krijgen een agrarische bestemming voor landbouwdoeleinden. Kassen mogen er niet op worden gebouwd.

Voorts deel ik u mee dat uw probleem de Gemeente Haarlemmermeer bekend was en hebben uw gronden om die reden geen kassenbestemming gegeven. M.a.w. u kunt door blijven boeren zoals u dat altijd gedaan heeft.

Indien u nog nadere informatie wenst, dan kunt u zich wenden tot de heer Stel (tst. 458), afdeling Ruimtelijke Ordening.

Hoogachtend,

De Wethouder voor Ruimtelijke
Ordening en Bouwnijverheid,

(Mr. W.M.C. de Vrey-Vringer)

Betreft MER Glastuinbouw Rijsenhout

Rijsenhout, 28-02-02
Aalmeerderweg 876/ 878
vd Bogaard en Bol

Aan Dienst Ruimte , Wonen en Economie gemeente Haarlemmermeer

Naar aanleiding van de plannen om glastuinbouw voor onze deur te gaan uitvoeren, maken wij bij deze ernstige bezwaren tegen deze plannen.

In de eerste plaats werd ons in 1997 bij de presentatie van Haarlemmermeer 2015 duidelijk aangegeven dat er voor onze huizenbouw een groengebied zou blijven bestaan. Zie betreffende kleurenkaart: " Toekomstvisie Haarlemmermeer 2015 in kaart "

Hierin werd ons een weids uitzicht toegegd. Met of recreatiegebieden, of stilte gebieden.

Het zal U duidelijk zijn dat ons vertrouwen in plannen van onze gemeente veel geweld zal worden aangedaan als blijkt dat er nu kassen voor in de plaats komen.

We verzoeken U dan ook **met klem** om deze nieuwe plannen NIET ten uitvoer te brengen, en onze leefbaarheid en ons vertrouwen niet in gevaar te brengen.

Mede namens mijn bureu de fam. Bol (welke door omstandigheden verhinderd zijn)

Met vr. gr,

Dick van den Bogaard/ Fenna van Dijk.

RWE	RPV	
100648 11.03.02		
U schr		
aan		

< MER 28202.brf >

Copy: PM; Pm; PM.



WIJZE VAN AFDOENING

d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

→ Rine B

v&v



02.0100556



Gemeente Haarlemmermeer
t.a.v. mevrouw E.G.E.M Bloemen
Afd. verkeer en vervoer
Postbus 147
2130 AC HOOFFDORP

RWE	V+V	
100556 01.03.02		
gechtr		
dan		

Waterwinstation Prinses Juliana
Dijkweg 1
1619 HA Andijk

Postbus 43
1619 ZG Andijk
Telefoon: (0228) 59 51 00
Fax: (0228) 59 33 60
<http://www.wrk.nl>
e-mail: wrk@wrk.nl

Onderwerp : Glastuinbouw Rijsenhout
Referentie : 02302123/GB/rb
Behandeld door : de heer G. Bakker
Telefoonnummer : (0228) 59 51 32

28 februari 2002

WIJZE VAN AFDOENING

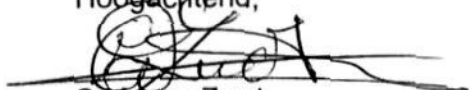
d.m.v. antwoordbrief (bijgevoegd) ☐
telefonisch ☐
voor kennisgeving aangenomen ☐

deze brief kan dus opgeborgen worden
in het archief (paraaf)

Geachte mevrouw Bloemen,

Als reactie op de door u toegestuurde startnotitie, uw brief met nummer 02.0130539/v&v van 6 februari 2002, kan ik u melden dat zich binnen- of in de directe nabijheid van het plangebied geen leidingen van ons bedrijf bevinden.

Hoogachtend,


C.M. van Zwol
Hoofd Productie

BIJLAGE 2: ADVIES VAN DE COMMISSIE VOOR DE MER



commissie voor de milieueffectrapportage

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Glastuinbouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmermeer

9 april 2002

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Glastuinbouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmermeer

9 april 2002

1231-52



commissie voor de milieueffectrapportage

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Haarlemmermeer
Postbus 147
2130 AC HOOFDORP

uw kenmerk
02.0130494\v&v

uw brief
6 februari 2002

ons kenmerk
1231-51/ Sf/eh

onderwerp
Advies voor richtlijnen MER Glastuin-
bouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmer-
meer

doorkiesnummer
(030) 234 76 38

Utrecht,
9 april 2002

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de glastuinbouwlocatie Rijsenhout. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan. Daarnaast vraagt de Commissie uw aandacht voor het volgende.

Volgens de startnotitie wordt een gefaseerde ontwikkeling van de glastuinbouwlocatie nagestreefd. De m.e.r. zal worden gekoppeld aan het besluit over de bestemmingsplanwijziging voor het gebied. Vooruitlopend op de wijziging van het bestemmingsplan voor het gehele gebied wordt voor twee deelgebieden van in totaal 70 ha een procedure volgens artikel 19 WRO gevolgd. Behalve een structuurvisie en een glastuinbouwkundig plan in relatie tot het op te stellen MER, is tijdens het locatiebezoek de opstelling van een Masterplan voor het gehele plangebied en omgeving aan de orde gekomen.

De Commissie beveelt aan duidelijkheid te scheppen over de te volgen procedure in de tijd en de plaats van het onderhavige MER hierbij.

Het gaat er tevens om waaraan deelplannen, zoals voor de eerste 70 ha, inhoudelijk worden getoetst. Dit mede met het oog op de mogelijkheden om vanaf het begin draagvlak voor realisatie van collectieve voorzieningen ten behoeve van een duurzaam ingericht glastuinbouwgebied tot stand te brengen.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Glastuinbouwlocatie Rijsenhout,
Haarlemmermeer

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Glastuinbouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmermeer

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over Glastuinbouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmermeer,

uitgebracht aan het gemeentebestuur van Haarlemmermeer door de Commissie
voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Glastuinbouwlocatie Rijsenhout, Haarlemmermeer

de secretaris

ir. K.I. Seijffers

de voorzitter

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 9 april 2002

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	3
2. HOOFDPUNTEN VAN ADVIES	4
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING	5
3.1 Probleemstelling	5
3.2 Doel	5
3.3 Besluitvorming	6
4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.....	7
4.1 Algemeen.....	7
4.2 Ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief en het voorkeursalternatief	8
4.2.1 Water en bodem	9
4.2.2 Landschap en cultuurhistorie.....	10
4.2.3 Natuur	10
4.2.4 Verkeer en ontsluiting	11
4.2.5 Energie, CO ₂ en afval.....	11
4.2.6 Leefomgeving en bebouwing.....	12
4.2.7 Ontwikkeling en beheer	12
4.3 Nulalternatief	13
5. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILEU	13
5.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling	13
5.2 Te beschrijven effecten.....	13
5.2.1 Water en bodem	14
5.2.2 Landschap en cultuurhistorie.....	14
5.2.3 Natuur	15
5.2.4 Verkeer en vervoer	15
5.2.5 Energie en CO ₂ en afval	15
5.2.6 Leefomgeving en bebouwing	15
6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	16
7. LEEMTEN IN INFORMATIE	16
8. EVALUATIEPROGRAMMA.....	17
9. VORM EN PRESENTATIE	17
10. SAMENVATTING VAN HET MER.....	17

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 februari 2002 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Kennisgeving in het Regionale Weekblad en het Haarlemsch Dagblad d.d. 8 februari 2002.
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1.

INLEIDING

Stivas De Meerlanden-Amstelland heeft het voornemen om in samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer gefaseerd een (duurzaam) glastuinbouwgebied bij Rijsenhout te ontwikkelen van in totaal 300 ha netto (ca. 500 ha bruto) gelegen tussen de A4, de Geniedijk, de Aalsmeerderweg en de Venneperweg.

Hiervoor moet de gemeente Haarlemmermeer (bevoegd gezag) een aantal bestemmingsplannen herzien. Voor de wijziging van die bestemmingsplannen wordt conform het Besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) bijlage C categorie 11.3 een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

Bij brief van 6 februari 2002 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het MER¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie op 8 februari 2002².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieumstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

De Commissie heeft bij het opstellen van haar advies naast de startnotitie de beschikking gehad over een aantal documenten die in de geraadpleegde bronnen (pag. 22 van de startnotitie) worden genoemd, alsmede de Waterkan-senkaart van het Waterschap Groot-Haarlemmermeer (vastgesteld op 28 september 2001) en het Waterbeheersplan 2000-2004 van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2.

HOOFDPUNTEN VAN ADVIES

De Commissie acht in het op te stellen MER voor het glastuinbouwgebied Rijenhou de volgende punten het meest van belang:

- Een heldere formulering van de ambities en (mede als gevolg daarvan) concrete en toetsbare doelen voor het glastuinbouwgebied.
De Commissie adviseert om in ieder geval de volgende punten in (duurzaamheids)ambities en vervolgens in doelen te vertalen, alsmede een prioriteitsstelling te geven voor waar deze conflicteren of synergie kunnen vertonen:
 - waterhuishouding;
 - cultuurhistorische elementen: mate van bescherming en functionele versterking van de Geniedijk en bijbehorende elementen als onderdeel van de Stelling van Amsterdam;
 - recreatief medegebruik;
 - energieverbruik;
 - verkeer en ontsluiting;
 - overig ruimtegebruik en lopende planvorming (bedrijventerreinen, beperkingen vanwege Schiphol, Park van de 21^{ste} eeuw).Deze doelen dienen zo veel mogelijk gekwantificeerd te worden. Ook moet aangegeven worden hoe dit zich verhoudt tot de streefwaarde van 300 ha netto glas.
- De fasering van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied, dit mede in verband met de mogelijkheden tot realisatie van/draagvlak voor collectieve voorzieningen (infrastructuur, waterberging, gietwater, landschappelijke aankleding, energie en CO₂); motivering van waarom op korte termijn voor een deel van het plangebied (70 ha netto) een artikel 19 WRO-procedure gevolgd wordt en welke concrete ambities en doelen daarvoor dan gaan gelden, alsmede de relatie tot het op te stellen Masterplan.
- Er dient een watertoets te worden uitgevoerd waarbij de volgende aspecten speciale aandacht behoeven:
 - de benodigde waterberging in relatie tot de toename van het verhard oppervlak en de bestaande, geringe maalcapaciteit;
 - de gevolgen van de verminderde toevoer van regenwater naar het oppervlaktewater (opvang in bassins) in relatie met de verziltingsbestrijding; de gevolgen voor de waterkwaliteit in relatie met lozingen van nutriënten (grondteelt en spuiwater) en de emissies van bestrijdingsmiddelen.
- De Commissie beveelt aan voor dit glastuinbouwgebied een MMA op inrichtingsniveau te ontwikkelen met een hoog ambitieniveau ten aanzien van duurzaamheid. Vanuit dit MMA kunnen terugvalopties aan worden gegeven tot een (minder) duurzaam basisalternatief (vergelijk startnotitie) voor onderwerpen die door STIVAS en de gemeente niet direct kunnen worden aangestuurd.

Verder adviseert de Commissie bijzondere aandacht te besteden aan een goede samenvatting van het MER, die zelfstandig leesbaar is, duidelijk kaartmateriaal en de essentiële (kwantitatieve) informatie bevat.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

3.1 Probleemstelling

Beschrijf voor welke ruimtebehoefte en voor welk type bedrijven het glastuinbouwgebied wordt gerealiseerd. Ga hierbij in op:

- de noodzaak tot hervestiging van bedrijven naar aanleiding van ruimtelijke ontwikkelingen die elders, met name in de Aalsmeerregio, plaatsvinden;
- de areaalbehoefte voor de ontwikkeling van de huidige bedrijven;
- regionale herstructureringsbehoefte van de glastuinbouw.

Geef ook de (milieu)redenen aan waarom deze overloop op de specifieke plaats van deze glastuinbouwlocatie opgevangen moet worden.

Ga in op de fasering van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied, dit mede in verband met de mogelijkheden tot realisatie van collectieve voorzieningen (waterberging, gietwater, energie en CO₂).

Motiveer waarom op korte termijn voor een deel van het plangebied (70 ha netto) een artikel 19 WRO-procedure gevolgd wordt en welke concrete ambities en doelen daarvoor dan gaan gelden.

3.2 Doel

In de startnotitie is als doel van het voornemen geformuleerd: *"het gebied Rijssenhout te ontwikkelen als een duurzame glastuinbouwlocatie, passend binnen het beleid om Aalsmeer en Amstelveen (en Uithoorn en Oud-Rijssenhout) te ontlasten en ruimte te bieden voor (regionale) herstructurering van bestaande glastuinbouw. Een nevendoeel van de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied Rijssenhout is het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit en groeiende behoefte van inwoners van stedelijke gebieden aan ruimte voor natuur, landschap en openluchtrecreatie. Daarnaast dient de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied de verdere versterking van een hoogwaardig woon- en werkmilieu in de Haarlemmermeer, omdat het een economisch belangrijke sector is."*

Er wordt gestreefd naar een grootschalig en duurzaam glastuinbouwgebied (bruto 500 hectare) waarbij plaats is voor netto 300 ha nieuwe glastuinbouw.

De Commissie adviseert om in ieder geval voor de volgende punten concrete en toetsbare doelen te beschrijven: waterhuishouding, (collectieve) gietwatervoorziening, bescherming en functionele versterking van cultuurhistorische waarden, natuur- en landschapsontwikkeling en recreatief medegebruik, ver-

keer en ontsluiting, (collectief) energieconcept, duurzame energieopwekking (en afval), woon- en werkmilieu en kansen voor en noodzaak tot vestiging van glastuinbouwgeïntegreerde bedrijvigheid.

De te stellen ambities/doelen dienen ook te worden afgezet tegen de doelstellingen volgens het Besluit Glastuinbouw Wet milieubeheer (en het Glami-convenant). De doelstellingen volgens het Besluit kunnen worden beschouwd als de autonome ontwikkeling voor bestaande bedrijven, derhalve als minimumbasis. Van een nieuw te ontwikkelen glastuinbouwlocatie mag worden verwacht dat deze beter zal kunnen scoren dan volgens de huidige praktijk-omstandigheden het geval is.

Daarin staat ondermeer dat bedrijven hun energieverbruik per m² moeten terugdringen met gemiddeld 20 % in 2010 ten opzichte van 2000. Op energiegebied is tevens het Glami-convenant van belang met de doelstelling voor tuinbouwbedrijven dat 4% van hun energieverbruik in 2010 duurzaam moet worden ingevuld.

Een doelstelling voor het MMA zou bijvoorbeeld kunnen zijn dat nieuwe bedrijven op de nieuwe locatie voldoen aan de energienormen voor 2010 of dat ze significant beter scoren dan de vigerende normen.

De Commissie vraagt ook in te gaan of en in welke mate de doelen vertaald zullen worden naar een programma van eisen dat de tuinders door de projectorganisatie zal worden opgelegd voor bijvoorbeeld water en energie ter waarborging van het voorkomen van negatieve effecten.

3.3 Besluitvorming

Uit reeds genomen en voorgenomen besluiten moeten de essentiële randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies e.d.) worden afgeleid, die gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd.

Hierbij dient uitgegaan te worden van het Besluit Glastuinbouw dat voor glastuinbouwbedrijven regels stelt aan het gebruik van energie, gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen. Wat betreft het Besluit Glastuinbouw en het Glamiconvenant wordt verwezen naar wat hierover in § 3.2. aan de orde is gesteld.

Er dient aangegeven te worden of er in (de omgeving van) het plan- en studiegebied gebieden liggen, die (op grond van milieuaspecten) een speciale status in het beleid hebben of krijgen.

Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan het cultuurhistorisch belang van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling van Amsterdam (1875-1920) die geplaatst is op de UNESCO Werelderfgoedlijst, zoals de startnotitie reeds aangeeft.

Er wordt gewerkt aan een ruimtelijke visie voor de Stelling als geheel.

In dit verband dient bij de provincie Noord-Holland te worden nagegaan in hoeverre in het studiegebied werken van de Stelling op de provinciale monumentenlijst zijn geplaatst. Tevens dient contact met de Rijksdienst voor de Monumentenzorg opgenomen te worden die momenteel een visie ontwikkelt op de precieze omvang van het in dat kader te beschermen gebied.

Aangegeven dient te worden welke consequenties dit kan hebben voor de ontwikkeling van alternatieven.

Ga in op de ruimtelijke ontwikkelingen die gepland zijn in en in de omgeving van het gebied en de juridische/planologische status daarvan, zoals de N201 en de aansluiting op de A4, ruimtelijke ontwikkeling rondom knooppunt N201/A4, de verbreding van de A4, het Park van de 21^{ste} eeuw en de aansluiting op het Amstelgroen Gebiedsperspectief⁵, het bedrijventerrein A4zone West, de mogelijke parallelle Kaagbaan, eventuele mogelijkheden van groot-schalige waterberging e.d. en de wijze waarop deze (kunnen) doorwerken bij de inrichting van het plangebied.

Geef aan hoe de streefwaarde van 300 ha netto glas zich verhoudt met ruimteclaims voor de andere functies, mede gelet op verwevingsmogelijkheden met deze functies.

Aangezien de voorgenomen activiteit belangrijke gevolgen kan hebben voor de waterhuishouding van het gebied, dient de Watertoets⁶ te worden uitgevoerd.

Het MER dient aan te geven dat het is opgesteld voor de herziening van het vigerende bestemmingsplan(nen) door de gemeenteraad van Haarlemmermeer. Beschrijf volgens welke procedure en welk tijdpad de vaststelling van het herziene bestemmingsplan geschiedt en welke adviesorganen en instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken. Tot slot moeten de besluiten worden aangegeven die in een later stadium nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren. Geef in dit kader de plaats en bedoeling van het voorgenomen Masterplan aan.

4. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven."*

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadelige gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt."

4.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten worden beschreven voor zover deze gevolgen hebben voor het milieu. Het verdient aanbeveling om onderscheid te maken tussen activiteiten die plaatsvinden in de realisatiefase (inrichting/aanleg) en in de gebruiksfase (gebruik en beheer).

⁵ Zie reactie nr. 8 (bijlage 4) van de gemeente Aalsmeer.

⁶ Bij ieder ruimtelijk plan moet een watertoets worden uitgevoerd. Hierbij kan de Handreiking Watertoets (oktober 2001) een leidraad bieden.

Aangegeven dient te worden op welke wijze het plangebied gefaseerd ontwikkeld wordt ter waarborging van de gestelde doelen en volgens welk tijdpad.

4.2 Ontwikkeling van het Meest Milieuvriendelijke Alternatief en het voorkeursalternatief

Volgens de Commissie ontbeert de startnotitie concreet geformuleerde ambities. Wel bieden § 3.3 (Uitgangspunten) en § 3.4 (Alternatieven en bouwstenen) van de startnotitie een aantal goede aanknopingspunten. Daarbij aansluitend stelt de Commissie voor om invulling te geven aan een hoog ambitieniveau voor het milieu, dat zal leiden tot een Meest Milieuvriendelijke Alternatief (MMA). Omdat het MMA toetsbaar moet zijn, moeten in het MER de (milieu)doelen concreet worden gemaakt (zie ook § 3.2).

Het MMA moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu.

Het voorkeursalternatief kan samenvallen met het MMA. Indien de initiatiefnemer voor de realisatie van een specifiek onderdeel afhankelijk is van derden, en geen zekerheid bestaat met betrekking tot het halen van de ambitie, kan voor dat onderdeel een terugvaloptie worden benoemd. Daarbij vraagt de Commissie om de afweging rondom de keuze voor de terugvalopties te beargumenteren (eerst MMA formuleren en daarna de eventuele afwijking aangeven). Alleen daar waar het voorkeursalternatief afwijkt van het MMA dient dit en het onderscheid in effecten ervan in het MER te worden beschreven.

De Commissie acht de uitwerking van andere alternatieven niet noodzakelijk. Wel kunnen binnen de relevante opties per aspect (zoals bijvoorbeeld de ontsluiting of de gietwatervoorziening) alternatieve inrichtingsmogelijkheden bestaan. De Commissie vraagt in dat geval een beschrijving van de voor het milieu positieve en negatieve verschillen en hoe die meewegen in de afwegingen die leiden tot de uiteindelijke keuze in het plan.

Voor de ontwikkeling van het MMA kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een hoog ambitieniveau voor:

- een samenvoegen tot een groen/blauw raamwerk van groenstroken en waterenheden en recreatieve zones;
- benadrukking historische (kavel)patronen en (open) zichtlijnen in het bijzonder rond de Stelling van Amsterdam/Geniedijk; een ruime open ruimte houden rond deze Stelling;
- het samenvoegen van interne en externe ontsluiting;
- energiebesparing, met name duurzame energie-opwekking zowel collectief als op individuele basis (zie ook § 3.2).

De Commissie beveelt aan om in verband met de bijzondere omstandigheden die de vele ruimtelijke aanspraken en ruimtelijke plannen betreffen, de onderstaande hiërarchie van aspecten te hanteren in het ontwerp van het MMA en de beschrijving van het plan. Ga daarbij in op het volgende:

Gezien de situering van deze glastuinbouwlocatie (lage bemalingscapaciteit en een laag percentage waterberging) acht de Commissie het noodzakelijk uitgebreid aandacht te besteden aan de wateraspecten (mede in relatie tot de 'Wartertoets'). De belangrijkste aspecten die daarbij naar voren moeten komen, zijn:

- mitigatie en compensatie van toename van het verhard oppervlak door extra waterberging, rekening houdend met de prognoses voor tenminste 2050 ten aanzien van klimaatveranderingen en daarmee samenhangende aspecten in waterbeheer (toename regenval in de winter, vermindering regenval in de zomer); de door de provincie genoemde 11% voor stedelijk gebied moet worden opgevat als een indicatie die door neerslag/afvoermodellering nader moet worden gekwantificeerd;
- beperking en/of vermijden van negatieve invloed op het (diepere) grondwater door het onttrekken van grondwater voor koelwater en/of voor de bereiding van gietwater;
- de beïnvloeding van peilstijgingen op het drainwater van grondteelt en daarmee op de recirculatie;
- realisatie GGOR (Gewenst Grond en Oppervlaktewater Regiem) en Water-nood (WATERsysteemgericht Normeren Ontwerpen en Dimensioneren), een en ander conform de waterbeheersplannen van het Hoogheemraadschap van Rijnland en het Waterschap Groot-Haarlemmermeer, zowel voor het plangebied zelf als voor de wijdere omgeving;
- mogelijkheden voor de realisatie van voldoende gietwatervoorziening al dan niet collectief (ook in droge zomers);
- mogelijkheden voor realisatie van rioleringsaansluitingen ook voor bedrijfswater (spui- en drainwater) en afstromend water van verhard oppervlak;
- mogelijkheden voor de realisatie van voldoende zuiveringscapaciteit voor het verhoogde aanbod van afvalwater⁷;
- maatregelen om verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater door lozingen van nutriënten (kasgrondteelt), bestrijdingsmiddelen (mede via de lucht en daarop volgende depositie) en het infiltreren van brijnlozingen van omgekeerde osmose naar grondwater te voorkomen;
- maak een inrichtingsschets van het waterhuishoudkundig systeem waaruit het peil in het watersysteem blijkt, de ligging en de afmetingen van de waterpartijen, inclusief de vormgeving van de waterpartijen (ecologische inrichting);
- stel een waterbalans op en geef ondermeer aan wat de beschikbare maalcapaciteit is (mm/etmaal);
- beschrijf hoe de inrichting van het watersysteem is/kan worden gecombineerd met de inrichting van het voorland/ de inundatievlakte van de Geniedijk, de openbare groenzones en natuurelementen;
- de mogelijkheden om de waterhuishouding te optimaliseren. Hierbij valt te denken aan peilverhoging om de kwel te bestrijden;
- geef op basis van de functiegeschiktheidskaart uit de Waterkansenkaart aan welke deelgebieden ongeschikt, geschikt te maken dan wel geschikt zijn voor glas, wonen en bedrijven. Geef aan in hoeverre daarbij rekening wordt gehouden met het aspect wateroverlast door intense buien.

⁷ Zie reacties nr. 3 en 10 (bijlage 4) van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

4.2.2

Landschap en cultuurhistorie

De Geniedijk doorsnijdt de Haarlemmermeerpolder en begrenst het plangebied. Het gebied aan de zuidzijde kon onder water gezet worden (inundatievlakte) via een sluis in de Ringvaart (bij het fort Aalsmeer) en het Voorkanaal. Het gebied aan de noordkant van de dijk hoorde bij de 'binnenkant' van de Stelling die droog moest blijven. De Geniedijk is als inundatiekering in de Haarlemmermeer de duidelijke begrenzing tussen 'binnen' en 'buiten' in de Stelling. Juist in het plangebied is dat onderscheid duidelijker dan elders.

Geef een duidelijke visie op de inpassing van de Geniedijk als onderdeel van de Stelling van Amsterdam als een sturend principe bij het ontwerp van de inrichting van het beoogde glastuinbouwgebied⁸. Daarbij moet worden aangegeven om welke elementen het gaat en welke rol die in de planvorming gaan spelen. Ook dient te worden aangegeven hoe wordt ingespeeld op de (concept) ruimtelijke strategie van de provincie Noord-Holland. Deze gaat voor het plangebied vooralsnog uit van een verbreed Voorkanaal en twee langgerekte moeraszones in de lengterichting van de polder.

Het concept van het Park van de 21e eeuw kruist het plangebied van de glastuinbouwlocatie. In het MER dient op inrichtingsniveau duidelijk gemaakt te worden hoe het een en ander wordt vormgegeven en op elkaar afgestemd, ook op het Amstelgroen Gebiedsperspectief⁹, en hoe de realisering van dit park binnen het plangebied gekoppeld kan worden aan de ontwikkeling van de glastuinbouw.

Verder is van belang te beschrijven hoe wordt omgegaan met de specifieke elementen van de Haarlemmermeerpolder: verkaveling, openheid, zichtlijnen. Omdat de openheid voor een groot deel zal verdwijnen, zijn zichtlijnen belangrijk voor de koppeling van het plangebied aan de omgeving. Naast de genoemde elementen kunnen ook waardevolle boerderijen aanwezig zijn (zie Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland).

Geef uit landschappelijk oogpunt tevens aan in hoeverre er mogelijkheden bestaan om gietwaterbekkens te clusteren. Het gaat om een verkenning van de mogelijkheden om 'groene' gietwaterbekkens (dat wil zeggen met begroeide taluds) te realiseren.

4.2.3

Natuur

Beschrijf in eerste aanleg hoe het plangebied kan worden ingepast in de regionale natuurstructuur. Geef vervolgens aan en werk deze uit in hoeverre voor het plangebied eigen natuurdoelen worden nagestreefd, zoals de inrichting van natuurvriendelijke oevers en bermen van vaarten en wegen, een natte zone langs de Geniedijk, (afzonderlijke) poelen voor amfibieën en de gewenste ecologische verbinding via het Park van de 21^{ste} eeuw, Westeinderplassen en het Amstelgroen Gebiedsperspectief.

⁸ Zie reactie nr. 7 (bijlage 4) van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

⁹ Zie reactie nr. (bijlage 4) van de gemeente Aalsmeer.

4.2.4

Verkeer en ontsluiting

Beschrijf:

- de externe ontsluiting van het plangebied. Ga daarbij in op de ontwikkelingen en de besluitvorming over de ligging en aansluiting van de N201 op de A4;
- de benodigde interne ontsluitingsstructuur, de functies van de verschillende wegen en de calamiteitsroute. Beschrijf in hoeverre nieuwe wegen worden aangelegd en/of bestaande wegen worden aangepast. Geef van de wegen in het plangebied een dwarsprofiel weer;
- de samenstelling van het verkeer en vervoer als gevolg van de voorgenomen activiteit. Ga in op aantallen ritten van bewoners, werknemers en bedrijfsverkeer, de verdeling in tijd en tevens op de herkomsten en bestemmingen;
- de aard en de omvang van het verkeer naar veilingen e.d. en via welke routes wordt gereden; ook de mogelijkheden voor ondergronds transport naar veiling en/of Schiphol zouden in dit kader aan de orde kunnen komen;
- op welke punten er sprake kan zijn van toenemende verkeersonveiligheid en welke maatregelen gericht op het bevorderen van de verkeersveiligheid genomen worden;
- een optimale fietsstructuur, vrijliggende fietspaden, zowel vanuit utilitair als recreatief opzicht, let hierbij mede op de verkeersveiligheid in relatie tot het vrachtverkeer in het plangebied;
- op welke wijze sluipverkeer zal worden vermeden;
- welke keuzes er gemaakt worden ten aanzien van mogelijkheden tot beperking van mobiliteit en beschrijf het gebruik van centraal vervoersmanagement;
- op welke wijze de wegen en bermen worden vormgegeven (breedte in verband met grote vrachtwagencombinaties voor aan- en afvoer van producten). Wanneer de bermen ook ruimte moeten bieden voor infrastructurele voorzieningen (zoals buizen voor warmte/gaslevering, CO₂-voorzieningen), neem dit dan mee in het ontwerp.

4.2.5

Energie, CO₂ en afval

Beschouw wat betreft energie en CO₂ de volgende mogelijke bouwstenen:

- hoe inhoud kan worden gegeven aan het gebruik van duurzame energiebronnen;
- welke mogelijkheden er zijn om de (rest)vraag efficiënt op te wekken, zoals:
 - decentrale WKK (in clusters; individueel) met rookgasreiniging, eventueel in combinatie met energiewinning uit (rest)afval;
 - het gebruik van aquifers voor warmteopslag;
 - restwarmtegebruik uit bestaande bedrijven;
 - een WKK-centrale die CO₂ en energie levert aan het glastuinbouwgebied en aan bedrijven en kantoren op bijvoorbeeld het geplande Schiphol Logistics Park net ten Noorden van de Geniedijk.
- Geef een zodanige beschrijving van de energie- en CO₂-voorziening van de glastuinbouw in het gebied dat daaruit blijkt welke mate van zuinigheid en duurzaamheid wordt bereikt; ga in op de inzet van fossiele energiebronnen op een milieukundig optimale wijze;

- geef inzicht in nieuw gebruik van aquifers en de wisselwerking met het bestaande aquifergebruik onder vermelding van het provinciaal beleid voor aquifers;
- beschrijf de collectieve voorzieningen ten aanzien van energie en CO₂ en de ruimte en infrastructuur die hiervoor nodig is;
- beschrijf het emissieniveau van CO₂ en NO_x;
- beschrijf de maatregelen die gelet op het ambitieniveau aanvullend zijn op het gebied van energiehuishouding bovenop de te behalen energiedoelen 2002 en 2010 van het Besluit Glastuinbouw; geef aan wat de ambitie voor duurzame energie na 2010 zal zijn;
- beschrijf de mogelijkheden voor synergie met andere functies (zoals nieuwe kantoren en bedrijventerreinen) in de directe nabijheid of logistieke functies;
- beschrijf de wijze waarop met afvalverwijdering wordt omgegaan.

4.2.6 Leefomgeving en bebouwing

Beschrijf:

- een doordacht ontwerp van hoe de bestaande woongebieden in Rijsenhout specifiek worden ingepast in het nieuwe glastuinbouwgebied (bijvoorbeeld met een brede, groene en waterbufferzone, fiets/wandelontsluiting, visuele beleving, lichthinder);
- de omvang en situering van de glastuinbouw en omliggende (geplande) bedrijventerreinen, alsmede het doelgericht plaatsen van type teelten in het plangebied (op kaart) en de mate waarop dit invloed heeft op de beleving van lichthinder; welke specifieke (aanvullende) maatregelen worden getroffen om de lichthinder (verder) te beperken;
- de mogelijkheden tot recreatief gebruik, mede in relatie tot het Park van de 21^{ste} eeuw;
- de mogelijke consequenties van de geluidscontouren van Schiphol (ondermeer op de mogelijkheden voor bouw van bedrijfswoningen bij de kassen);
- de maximale bouwhoogten; mogelijkheden voor dubbel grondgebruik;
- de eventuele bijzondere bouweisen (bijvoorbeeld ten aanzien van beeldkwaliteit);
- de mate van bebouwing van het plangebied (bruto/netto glasoppervlak, verhard/onverhard oppervlak).

4.2.7 Ontwikkeling en beheer

Geef aan op welke wijze de ontwikkeling en het beheer van het glastuinbouwgebied vorm krijgen, de beoogde ambities en doelen gewaarborgd worden en nadelige (milieu)effecten beperkt worden.

Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Aangegeven moet worden welke preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen op het vlak van waterhuishouding en gietwater, duurzame energie, landschapsontwikkeling en cultuurhistorische elementen, natuur.

4.3 Nulalternatief

Naar de mening van de Commissie is er geen reëel nulalternatief. Volstaan kan worden met het beschrijven van de huidige situatie plus de autonome ontwikkelingen tot 2015 (zie ook paragraaf 5.1).

5. **BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN GEVOLGEN VOOR HET MILEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."

5.1 Bestaande toestand en autonome ontwikkeling

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling (2015) hiervan, moet worden beschreven. Neem bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling de milieudoelen 2002 en 2010 van het Besluit Glastuinbouw en het Handboek milieumaatregelen als basis.

De Commissie beveelt aan om de bestaande situatie (2002) te gebruiken als referentiesituatie voor de vergelijking van de alternatieven. Op basis hiervan wordt een objectief beeld verkregen van de effecten die ontstaan door het voornemen.

Ook positieve effecten (van clustering) bij een projectmatige vestiging van glastuinbouw (voorgenomen activiteit) ten opzichte van de autonome ontwikkeling tot 2015 dienen aan bod te komen.

Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieuaspect (lucht, bodem, water, enz.) kan de omvang van het studiegebied verschillen.

5.2 Te beschrijven effecten

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- per milieugevolg moet worden beschreven of het omkeerbaar is;
- naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed (bijvoorbeeld het verdwijnen van oude bedrijven en opstanden, die vervangen worden door nieuwe en minder milieubelastende bedrijven, binnen het plangebied en elders in regio Aalsmeer);

- expliciet dient te worden ingegaan op mogelijke conflicten met andere functies in het (aangrenzende) gebied;
- expliciet dient te worden ingegaan op mogelijkheden van synergie bij bijvoorbeeld de energievoorziening;
- behalve directe effecten moeten ook de effecten van andere ruimtelijke ontwikkelingen in het (aangrenzende) gebied (zoals Park van de 21^{ste} eeuw, bedrijventerreinen, parallelle Kaagbaan, recreatief medegebruik) worden beschreven;
- de manier waarop milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van actuele basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal;
- kwantitatieve beschrijving van water, gietwater, (duurzame) energie, verkeer en kwalitatieve (maar waar mogelijk een kwantitatieve) beschrijving van natuur en landschap, verglazing van het gebied en lichthinder, recreatieve aspecten.

5.2.1

Water en bodem

Beschrijf de waterkwantiteit kwantitatief, de waterkwaliteit kwalitatief:

- de huidige waterhuishoudkundige situatie en besteed ondermeer aandacht aan de huidige peilen, grondwaterstanden (zowel ondiep als diep), grondwaterstroming (richting en snelheid), kwel en infiltratie en de omvang van de berging die nu in het gebied aanwezig is;
- de huidige en toekomstige kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en de waterbodem; besteed daarbij ondermeer aandacht aan nutriënten, zoutgehalte en gewasbeschermingsmiddelen;
- de geologische opbouw van de bodem, vooral vanuit het oogpunt van wijzigingen in het watersysteem (peilverandering, wateraanvoer) en de aanleg van gietwatersysteem;
- de bodemdaling ten gevolge van inklinking en eventueel toename in kwel;
- de invloed van het (eventueel) doorgraven van afsluitende lagen;
- de oppervlaktewaterpeilen, de grondwaterstanden en grondwaterkwaliteit;
- beschrijf voor het grondwater de effecten op het diepere grondwater door koelwateronttrekking en door injectie van brijnlozingen;
- de waterstromen in het gebied (de hoeveelheden water die moeten worden ingelaten, de berging, de afvoer bij piekbelasting, de benutting van het regenwater voor begieting, de vraag naar leidingwater, de waterbehandeling in het gebied bij regenwaterbassins);
- het peilbeheer in het gebied en aangrenzende terreinen.

5.2.2

Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf en illustreer op welke wijze de Geniedijk en de bijbehorende elementen worden ingepast en hoe deze waar mogelijk functioneel worden versterkt.

Geef een beeld van de verdere autonome ontwikkeling van het plangebied en de (bebouwde) omgeving, de gevolgen van het voornemen voor deze elementen en waarden in kwalitatieve termen en gebruik daarbij kaartbeelden en fotomontages (met reële bouwhoogten). Geef verder aan in hoeverre en op welke manier met de voorgestelde inrichting de gestelde ambities gehaald worden.

5.2.3 **Natuur**

Beschrijf de bestaande milieutoestand, de autonome ontwikkeling en de milieueffecten voor het aspect natuur/groenstructuur, met aandacht voor de (toekomstige) aanwezigheid, verspreiding en aantasting van voor het studiegebied eventueel kenmerkende plantensoorten en (toekomstige) groenzones, zoals het Park van de 21^{ste} eeuw.

Aandacht dient te worden geschonken aan het mogelijk voorkomen van plant- en diersoorten in het studiegebied, die op grond van nationaal of internationaal beleid een beschermde status hebben (o.a. op basis van de Natuurbeschermingswet¹⁰).

5.2.4 **Verkeer en vervoer**

Op basis van de in § 4.2.4. gevraagde informatie dienen de volgende effecten beschreven te worden:

- de verandering van de verkeersbewegingen en de verkeersveiligheid op de wegen in het plangebied en voor zover relevant daarbuiten.

5.2.5 **Energie en CO₂ en afval**

Beschrijf:

- de toekomstige netto CO₂-emissies, inclusief eventuele leverantie van CO₂
- het toekomstige energieverbruik (uitgaande van de energieverbruikdoelen uit het Besluit Glastuinbouw als minimumbasis);
- het aandeel duurzame energie, verbijzonderd naar de in te zetten duurzame energiebronnen;
- mogelijke synergie met andere functies (zoals nieuwe kantoren, bedrijven);
- de hoeveelheid afval die ontstaat en hoe het (gescheiden) wordt verwerkt.

5.2.6 **Leefomgeving en bebouwing**

Geef in het bijzonder aan in hoeverre in de toekomst de kern Rijsenhout (geheel) wordt omsloten door tuinbouwkassen en bedrijventerreinen en op welke wijze in een adequate inpassing en afscherming wordt voorzien.

Ga tevens in op:

- mogelijkheden van recreatief (mede)gebruik;
- emissies (zoals bestrijdingsmiddelen) via de lucht op omliggende (woon) gebieden;

¹⁰ De Natuurbeschermingswet vormt bij soortbescherming het uitgangspunt, maar ook moet beoordeeld worden of er soorten in het gebied voorkomen die beschermd worden op grond van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, alsmede de conventies van Bern, Bonn en Ramsar. Het bevoegd gezag zal dienen te beoordelen of er een ontheffing op grond van artikel 25 Natuurbeschermingswet aangevraagd zal moeten worden. Indien dat het geval is dient het MER te beschrijven:

- of er andere bevredigende oplossingen bestaan;
- of afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- of er redenen zijn van - onder andere - groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard (Zie daartoe de AMvB *Besluit Ontheffingen en Vrijstellingen Natuurbeschermingswet*, artikel 2 a tot en met e.), die een ontheffing mogelijk zouden kunnen maken.

- de huidige en toekomstige geluidssituatie, de huidige en toekomstige zicht-, licht- en reflectiehinder¹¹. Ga hierbij ook in op het aantal gehinderden.

6. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referenties (bestaande situatie in 2002 en autonome ontwikkeling in 2015) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken.

Hoewel dit geen verplicht deel van het MER uitmaakt, beveelt de Commissie aan een indicatie te geven van de kosten en de financieringsbronnen dan wel actoren voor de realisatie van de verschillende alternatieven.

7. LEEMTEN IN INFORMATIE

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieueffecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie. Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit; de consequenties die leemten en onzekerheden hebben voor het besluit.

¹¹ Zie reacties nr. 1, 9 (bijlage 4).

8. EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

De gemeenteraad van Haarlemmermeer moet bij het besluit voor de herziening van het bestemmingsplan aangeven op welke wijze en op welke termijn een selectief evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling om in het MER reeds een aanzet tot een evaluatieprogramma op te nemen.

9. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recent kaartmateriaal gebruiken, alle gebruikte topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen en een schaal van 1:25.000 of groter gebruiken;
- het MER te voorzien van een duidelijke overzichtskaart van het plangebied in zijn (wijde) omgeving, waarop tevens lopende plannen en te verwachten ontwikkelingen worden aangegeven.

10. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en sprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven;
- de relevante (samenwerkingsverbanden van) actoren en financieringsbronnen voor de diverse alternatieven of alternatieve opties;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport
Glastuinbouwlocatie Rijsenhout,
Haarlemmermeer

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 6 februari 2002 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.



gemeente Haarlemmermeer

**Dienst Ruimte, Wonen
en Economie**

De Commissie voor de m.e.r.
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Postbus 147
2130 AC Hoofddorp
Bezoekadres:
Burg. van der Willigenlaan 4
Hoofddorp
Telefoon 023-6676543
Telefax 023-6676670



Commissie voor de
milieu-effectrapportage

ingekomen:

8 FEB. 2002

nummer

dossier 1231-1e/m3

6x

kopie naar: Sc/bib1/HL

Verzenddatum 6 FEB 2002

Sector Verkeer en Vervoer
Contactpersoon René Blom
Doorkiesnummer 023-5676596
Uw brief
Ons kenmerk 02.0130494\vv&v
Bijlage(n) Startnotitie m.e.r.
Onderwerp m.e.r. glastuinbouw locatie Rijsenhout

Geachte Commissie,

Stivas de Meerlanden-Amstelland (Stichting ter Verbetering van de Agrarische Structuur) heeft het voornemen in samenwerking met de Gemeente Haarlemmermeer een glastuinbouwgebied in Rijsenhout te ontwikkelen. Voor de langere termijn wordt uitgegaan van een glastuinbouw-areaal van in totaal 300 hectare tussen de rijksweg A4 en de Aalsmeerderweg, aansluitend op de bestaande tuinbouwbedrijven, dat gefaseerd zal worden ontwikkeld. Gestart wordt met de ontwikkeling van ca. 70 hectare glastuinbouw op de deellocaties Den Ruygen Hoek en Zorg en Vlijt II. Voor het gehele glastuinbouw-areaal wordt een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld.

De startnotitie die door Stivas aan ons is aangeboden is door de Gemeente Haarlemmermeer ontvangen op 25 januari 2002. Het rapport wordt u hierbij toegezonden.
De startnotitie wordt gepubliceerd in het Regionale Weekblad en het Haarlemsch Dagblad.

De startnotitie ligt van 6 februari tot 13 maart 2002 voor een ieder ter inzage.

Ons college verzoekt u het gemeentebestuur van Haarlemmermeer als Bevoegd Gezag te adviseren ten behoeve van het vaststellen van richtlijnen voor het opstellen van een milieu-effectrapport.

De Gemeente Haarlemmermeer organiseert een informatie-avond waarop een toelichting op de startnotitie zal worden gegeven. Daarvoor bent u bij deze ook van harte uitgenodigd.



Ons kenmerk 02.0130494/v&v
Volgref 2

**Dienst Ruimte, Wonen
en Economie**

De informatie avond vindt plaats op donderdag 28 februari 2002 om 20:00 uur in
dorpshuis de Reede Schouwstraat 14 in Rijsenhout.

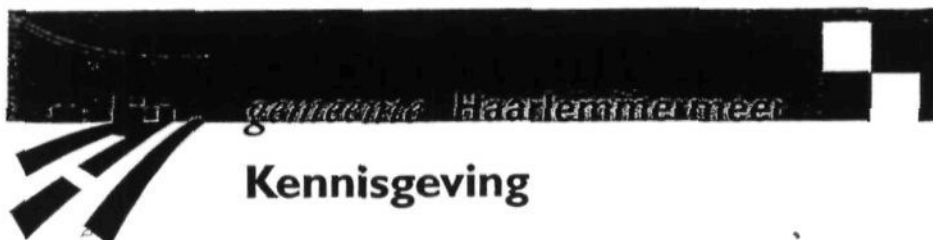
Hoogachtend,

E.G.E.M. Bloemen


Sectorhoofd Verkeer en Vervoer.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in het Haarlems Dagblad d.d. 8 februari 2002.



Milieu-effectrapportage (mer) Glastuinbouwlocatie Rijsenhout

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer maken het volgende bekend:

• Dorpshuis De Reede; Schouwstraat 14, Rijsenhout; open maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 12.00 uur en van 19.00 - 22.00 uur.

STIVAS de Meerlanden-Amstelland (Stichting ter Verbetering van de Agrarische Structuur) heeft het voornemen in samenwerking met de gemeente Haarlemmermeer een glastuinbouwgebied in Rijsenhout te ontwikkelen. Voor de langere termijn wordt uitgegaan van een glastuinbouw-areal van in totaal 300 hectare tussen de rijksweg A4 en de Aalsmeerderweg, aansluitend op de bestaande tuinbouwbedrijven, dat gefaseerd zal worden ontwikkeld. Gestart wordt met de ontwikkeling van ca. 70 hectare glastuinbouw op de deellocaties Den Ruygen Hoek en Zorg en Vlijt II. Voor het gehele glastuinbouw-areal wordt een Milieu Effect Rapport (MER) opgesteld.

Procedure MER

De wettelijke voorgeschreven procedure begint met het uitgeven van een Startnotitie. De Startnotitie is bedoeld om betrokkenen en belangstellenden te informeren over het voornemen om een glastuinbouwgebied te ontwikkelen en hiervoor de milieu-effecten te onderzoeken, zodat zij op basis daarvan hun gedachten hierover kenbaar kunnen maken. In de Startnotitie is aangegeven welke milieu-aspecten worden bekeken. Ook is de keuze voor Rijsenhout als glastuinbouwgebied onderbouwd en is een voorzet gedaan voor de te onderzoeken alternatieven.

Naar aanleiding van de Startnotitie kunnen alle belanghebbenden gedurende een periode van 5 weken hun mening geven over de gewenste inhoud van het Milieu-effectrapport. De Commissie m.e.r. geeft vervolgens een advies voor de richtlijnen. Het is aan het Bevoegd Gezag (het college van B&W van de gemeente Haarlemmermeer) om de definitieve richtlijnen voor het MER vast te stellen.

Aan de hand van de Richtlijnen wordt vervolgens het MER opgesteld. Het college van B&W beoordeelt dit op volledigheid en kwaliteit. Vervolgens wordt het MER bekendgemaakt en ter inzage gelegd voor inspraak.

Terinzagelegging Startnotitie

De Startnotitie ligt van 6 februari tot 13 maart 2002 voor een ieder ter inzage in:

- Informatiecentrum in het Raadhuis, Raadhuisplein 1 te Hoofddorp: open maandag t/m vrijdag van 8.30 uur tot 14.00 uur. Op dinsdagavond van 18.00 uur tot 20.00 uur.
- De hoofdvestiging in de Openbare Bibliotheek Binnenweg 20 in Hoofddorp. Open: maandag, donderdag en vrijdag van 12.00 - 20.00 uur; dinsdag en woensdag van 12.00 tot 18.00 uur en zaterdag van 9.30 tot 16.00 uur.

Inspraak

Opmerkingen over de Startnotitie milieu-effectrapportage Glastuinbouwgebied Rijsenhout kunnen gedurende de termijn van terinzagelegging onder vermelding van inspraakreactie Startnotitie m.e.r. Glastuinbouw Rijsenhout, worden gericht aan de gemeente Haarlemmermeer, het college van Burgemeester en Wethouders, t.a.v. behandelend ambtenaar dhr. R. Blom, Sector Ruimte, Wonen en Economie, Postbus 147, 2130 AC Hoofddorp. U kunt verzoeken om uw persoonlijke gegevens niet door de gemeente Haarlemmermeer bekend te laten maken. Indien u mondeling wenst te reageren moet u contact opnemen met dhr. Blom (tel.: 023 5676596).

Informatie-avond

De gemeente Haarlemmermeer organiseert een informatie-avond waarop een toelichting op de Startnotitie zal worden gegeven. De informatie-avond vindt plaats op donderdag 28 februari 2002 om 20.00 uur in het dorps-huis de Reede in Rijsenhout.

Verder nog vragen?

Indien u nog vragen heeft over de Startnotitie kunt u terecht bij de behandelend ambtenaar dhr. R. Blom, tel. 023 5676596.



Glastuinbouw areal dat wordt ontwikkeld.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stivas De Meerlanden-Amstelland

Bevoegd gezag: Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmermeer

Besluit: herziening van bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C 11.3

Activiteit: Het betreft de ontwikkeling in fasen van een glastuinbouwgebied van in totaal 300 hectare netto bij Rijsenhout.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 8 februari 2002

richtlijnenadvies uitgebracht: 9 april 2002

Samenstelling van de werkgroep:

ir. W.H.A.M. Keijsers

ir. M. Klootwijk

drs. M.A. Kooiman

drs. L. Oprel

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

drs. N.M. de Rooij

Secretaris van de werkgroep: ir. R.I. Seijffers

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20020311	anoniem	Rijsenhout	20020315
2.	20020311	C.J.M. Buis	Rijsenhout	20020315
3.	20020312	Hoogheemraadschap van Rijnland	Leiden	20020315
4.	20020312	Waterschap Groot-Haarlemmermeer	Hoofddorp	20020315
5.	20020312	Vereniging Onderzoek Flora en Fauna	Wageningen	20020315
6.	20020228	D. van den Bogaard/F. van Dijk	Rijsenhout	20020315
7.	20020315	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	20020318
8.	20020319	Burgemeester en Wethouders van Aalsmeer	Aalsmeer	20020326
9.	20020218	J.B. Douwes	Rijsenhout	20020326
10.	20020326	Hoogheemraadschap van Rijnland	Leiden	20020328
11.	20020228	Verslag informatieavond	Rijsenhout	20020329